

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-ÚTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
077 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 077 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ

SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej.
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

Három évtized a Brassói Lapok zászlója mellett

**Kocsis Béla, a Brassói Lapok felelősszerkesztője
ma ünnepli ujságírói működésének harmincadik
évfordulóját**

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ünnepi eseménye van a Brassói Lapoknak. A szerkesztőségnek is, a kiadóhivatalnak is, a lapvállalat valamennyi szervének is, mely munkájával a Brassói Lapok létét, hivatását szolgálja. De a házi és családi körön kívül bizonyára a magyar társadalom, a Brassói Lapok közönségének hatalmas táborára is résztvesz lélekben a mi ünnepünkön, melyen lapunk felelős szerkesztőjének, Kocsis Bélának ujságírói munkásságát, a Brassói Lapok kötelékében eltöltött harminc esztendejének jubileumát ünnepeljük.

Három évtized egy ujságíró pályájában, három évtized egy és ugyanazon újság szolgálatában, egy darab mult, egy darab történelem, melynek derűs és komor eseményeit regisztrálni, küzdelmük esélyeiért helytállni, következeikért felelősséget viselni, bizonyára méltó a pillanatnyi megállásra, az ünnepi köszöntésre, a kollegiális, a baráti, polgártársi meleg kézfogásra.

Mi ujságírók, a Brassói Lapok munkatársai, Kocsis Bélában az őszinte igaz barátot, a derék és rokonérzésű kartársat, a buzgó és lelkes szerkesztőt szeretjük, aki hűségével, odaadásával és megbízhatóságával a kiadók és közönség elismerését és nagyrabecsülését is biztosította.

Az az ünnepség, melyen a Brassói Lapok szerkesztőségének és kiadóhivatalának meghívására a brassói magyar társadalom százai fognak ma este megjelenni, szerény, de meleg és méltó megnyilatkozása lesz a Kocsis Béla iránt érzett általános becsülésnek és szeretetnek, valamint annak az elismerésnek és ragaszkodásnak, melyet a magyar társadalom a Brassói Lapok iránt is érez.

Kocsis Béla 1869. október 21-én született Brassóban. A brassói római katolikus főgimnáziumban és állami főreáliskolában befejezve középiskolai tanulmányait, Budapestre került, hol a tudományegyetem bölcsészeti karának lett hallgatója. A temperamentumos és tehetséges bölcsész tevékeny részt vett az egyetemi ifjúság akkor különösen mozgalmas életében és ennek révén érintkezésbe jutott a sajtóval is. Több budapesti lapnak volt munkatársa. Mikor 1894-ben Kosuth Lajos halála gyászba borította a magyar nemzetet, egyike volt azoknak, akiket az egyetemi ifjúság a nagy szabadságú ravatalához Turinba küldött. A politikai és társadalmi mozgalmakban gazdag egyetemi évek után a cs. és kir. tüzérségnél szolgált le önkéntesi évét, majd hazajött szülővárosába és ahelyett, hogy jól jövedelmező és nyugalmas állást keresett volna, a brassói magyarság ügyének és a magyar sajtónak szegődött szolgálatába. 1896-ban belépett az akkor még gyermekeipőiben tapogató Brassói Lapok szerkesztőségébe és ettől kezdve ennek a lapnak volt lelkes, önzetlen, önfelá-

dozó és törhetetlen hűségű, puritán becsületességű harcosa. A brassói magyarság politikai és társadalmi akcióinak is mindenkor lelkes munkása volt és így érthető, hogy egész Brassó társadalmának tiszteletét, szeretetét és becsülését megszerezte.

A legnehezebb időben, 1919. július 7-én került a Brassói Lapok felelősszerkesztői tisztjébe, hogy hordozza a magyar kisebbség legbátrabb újságja megpróbáltatásainak és küzdelmeinek terhes, de dicső keresztjét. 1920. őszén teljesen ártatlanul négy heti politikai fogságot kellett elszenvednie. Ami ez sem riasztotta vissza attól, hogy a magyarság igazáért bátran küzdő Brassói Lapok legelőbbretolt őrhelyén maradjon.

Kocsis Béla ma a legnehezebb körülmények közt hordozza a harcra Brassói Lapok felelősszerkesztői tisztét. De áthatva lapunk hivatásától, mely a romániai magyarság és a népek testvériségének szolgálatára, híven és bátran hordozza azt. Mi pedig jubileuma alkalmából szeretünk és ragaszkodásunk melegével köszöntjük és kívánunk neki erőt, kitartást a Brassói Lapok további küzdelmében.

A szerkesztőség ünnepe

Ma délelben fél tizenkét órakor a Brassói Lapok belső munkatársai, az ünneplő kartársai részesítették meleg ünnepülésben jubiláló felelős szerkesztőjüket, benn a szerkesztőségben. Szele Béla főszerkesztő tolmácsolva meleg, határozott szavakkal Kocsis Béla harminc éves munkásságának érdemeit, hangoztatva, hogy a mai ünnepet nem a kötelező illemdőlésből üli meg a Brassói Lapok szerkesztősége, hanem igaz, szívből jövő spontán megnyilvánulása ez annak a szeretetnek, amellyel a lap és annak munkatársai körülvesszük felelős szerkesztőjüket. Majd átnyújtotta neki a szerkesztőség ezüstplakettes emlékalbumát, a lap munkatársainak fényképeivel.

A kiadók részéről Kahána Bernát üdvözölte Kocsis Bélát, visszapillantást vett a harmincéves működésre, s újabb harminc esztendő munkálkodást kívánt neki a lap kötelékében. A beszéd után átadta az ünnepeltnek a kiadók ajándékát: egy értékes briliáns gyűrűt.

Kocsis Béla meghatottan, könnyezve köszönte meg a lap kiadóinak és munkatársainak iránta megnyilvánult szeretetét és ragaszkodását, s hangsúlyozta, hogy megnyugvást ad neki az a tudat, hogy harminc éves munkássága alatt mindenkor becsülettel dolgozhatott a magyarságért.

A megható, meleg ünnepelés után a szerkesztőség tagjai egyenként üdvözölték még a jubiláló felelős szerkesztőt.

Este nyolc órakor kezdődik meg a társas vacsora a Gewerbeverein nagytermében.

A parasztpárt ellenjavaslatot terjeszt be a választójog ügyében

A községi választásokon az ellenzéki pártok egyesült erővel veszik fel a küzdelmet

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A liberális párt, de az ellenzék is nagyban készül a választójogi javaslat parlamentári tárgyalására, s politikai körökben azt hiszik, hogy az február végére készen is lesz. A parasztpárt — hír szerint — ellenjavaslatot szándékszik benyújtani a parlamentben, s ebben az ellenjavaslatban a demokratikus választójog elveit igyekezik megvalósítani.

A vita során a nemzeti párt részéről Popovici Mihail fog felszólalni, míg a kormány javaslatát Bratianu Jonel és Constantinescu Alecu veszik védelmébe.

A Cuvantul ma nagy cikkben foglalkozik a községi választások kérdésével, s megállapítja az előjelekből, hogy ezeken a választásokon az egyesült ellenzék a parasztpárttal karöltve egységesen veszi fel a küzdelmet a kormány ellen.

Bratianu Vintila nyilatkozott Károly trónörökös lemondásáról

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ideérkezett jelentések szerint Bratianu Vintila pénzügyminiszter külföldi útján nyilatkozott a Chicago Tribune munkatársának Károly volt trónörökös lemondásáról, s újból hangsúlyozta, hogy a lemondás tisztán személyi okokból történt.

A pénzügyminiszter, az eddigi hírekkel ellentétben Milánó megkerülésével utazik vissza Bukarestbe.

A bukaresti lapkiadók tiltakoznak a papír drágulása ellen

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A bukaresti lapok kiadói és tulajdonosai tegnap délután az Argus szerkesztőségében értekezletet tartottak, amelyen állást foglaltak a papírárak újabb emelése ellen. A kiadók egy bizottságot küldtek ki, amelynek feladatává tették, hogy a papírdrágulás megakadályozása érdekében keressenek érintkezést az illetékes körökkel.

A lej Zürichben nyitáskor 2.31 és fél

Óriási izgalmak között tárgyalták a nemzetgyűlésen a frankhamisítás bűnügyét

Bethlen miniszterelnök elhárította a rágalmakat Magyarországról — Milyen futárigazolvánnyal utazott Jankovich Hollandiába? — Talán sikerül megegyezni az ellenzékkel

A trianoni csapás után a második nagy katasztrófának mondta a magyar nemzetgyűlés elnöke a frankhamisítás bűnét. Bethlen miniszterelnök pedig hatalmas beszédében, mellyel a bűnügynek külső és belső, politikai és társadalmi vonatkozásait feltárta, egy második összeesküvés ellen emelte föl a szavát, amely a magyar nemzet becsülete ellen tör. Ezekből az aggódó, óvó, intő nyilatkozatokból nyilvánvaló, hogy Magyarországának a belső béke és harmónia erejével kell a veszedelmet leküzdenie. A nemzetgyűlés keddi ülése még viharos volt, a szélső ellenzék heves támadásokat intézett a kormány ellen, de később a hangulat enyhüdvén és mára már, több jelből, kedvező kompromisszum kialakulására lehet következtetni. Ez annál nagyobb érték volna, mert Bethlen keddi beszéde nyomán az is kétségtelen, hogy bizonyos oldalról nagyon is iparkodnak a frankhamisítás ügyét kihasználni Magyarországra ellen.

A magyar közéletnek ép úgy, mint a külföldnek, ahogy a nemzetgyűlés vezérő motívuma gyanánt a vitából kihangzott, bizonia kell a független és pártatlan magyar bíróságban. Annál inkább, mert mint Bethlen miniszterelnök újra hangsúlyozta, a kormánynak is az a törekvése, hogy lehulljon az álarc és az igazság minden porékájában felderíthessék.

A kormány elutasítja a parlamenti bizottság tervét

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nemzetgyűlést csak negyed egykor nyitották meg. De tíz órakor már a folyosón még soha nem látott tömegek hullámzottak. A hangulat izgatott; mindenütt a frankhamisításról beszéltek. Féltenegy óra kor Szcitovszky házelnök és Zsitvay összeültek tanácskozásra a radikális ellenzék vezérével, mert Bethlen az utolsó percben is hajlandó volt engedelményeket tenni álláspontjából, hogy az ülés méltósága megóvassék. Bethlen hajlandó belemenni a pártközi bizottság kiküldetésébe, de a bizottság csak az első bírói ítélet után tekinthet befé a frankhamisítás aktáiba. Az ellenzék ezt az ajánlatot nem fogadta el, mire Szcitovszky arra kérte a jelenlevőket, hogy a miniszterelnök beszédének nyugodt lefolyását biztosítsák, megígérve, hogy a többség meg a többiek nyugodt felszólalását biztosítja.

Vázsonyi közbevető indítványt tesz, hogy a bírósági iratokból készíttessenek másolatokat és azokat terjesszék a parlamenti bizott-

ság elé. Bethlen, Rakovszky, Pesthy miniszterek és Szcitovszky rövid tanácskozás után az indítványt elfogadhatatlannak nyilvánították, mire a helyzet felborult.

A legnagyobb csapás Trianon óta

Szcitovszky elnök negyedegykör megnyitja az ülést. Elnöki enunciójában azt mondja, hogy Trianon óta nem nehezedett ekkora csapás Magyarországra, mint a frankhamisítás. Kéri a nemzetgyűlést, hogy a helyzethez méltó komolysággal tárgyalja az ügyet.

Most Bethlen szólalt fel, mire a radikális ellenzék óriási ordításban tört ki. A miniszterelnök tíz percig próbál szóhoz jutni, de a láрма, melyben a szociáldemokraták vezetnek, a folytonos: Uljón le! Mondjon fel kiáltások nem engedik. Az elnök kénytelen felfüggeszteni az ülést.

A kormány keze tiszta és szabad

Szünet után Bethlen megkezdte beszédét, ezúttal már csendesebben hallgatják. A frankhamisítás részleteiről nem nyilatkozhat mert vizsgálát tárgya, de kijelenti, hogy tekintet nélkül a személyekre, világosságot derít az ügyre. (Taps a jobboldalon, zavaró kiáltások az ellenzéken) sőt annak hátterére is. Nincsenek titkos erők és minden rágalmat visszautasít. (Folytonos zaj az ellenzéken; az elnök számosakat rendreutasít). Sokan kételkednek a kormány tagjainak és funkcionáriusainak jóhiszeműségében; nagy szembesítés előtt állnak, s ennek semmi akadály. Hazugság, hogy a kormány keze meg volna kötve. Ugy érzi, hogy amíg a kijelölt uton halad, az egész ország mögötte van.

Hazai és külföldi hazugságok

Ezután elmondja Bethlen, miként juthatott Jankovich futárigazolvány birtokába. Mint alkalmi futár kaphatott csak igazolványt az egyik miniszteriumtól, de nem mint rendes futár. Majd megejtolja a miniszterelnök ama híreket, hogy akár Vilmos császárnak, akár Cuzának, akár a kampóskezeseknek részük volna a frankhamisításban, vagy hogy a kormányzó azt mondta volna Apponyinak, hogy Károly király utódainak semmi esélyük a trónra, tehát Albrechthez kell csatlakozni. (Derűtség és zaj a jobboldalon. A szociálistáknál felkiáltások: Melékvágányra akarják terelni a frankhamisítást!) Bethlen felolvassa a külföldi lapokban megjelent koholmányok egész sorozatát. Azzal az állítással, hogy az összeesküvés Franciaország és a kisantant ellen irányult,

ezeket Magyarország ellen beavatkozásra uszították. A párisi Journal a népszövetséget hecceli Magyarország ellen. Másik rágalom, hogy a kormányzó is bűnrészes (Kifakadások a jobboldalon és a középén. Farkas István szocialista: Ez igaz. A közbeszólásra a jobboldal, közép és balközép felzúdul és öklüket rázza kiáltják: Hogy mer ilyet mondani? Hazugság! Gazember! Az elnök megkérdi Farkast, kire értette? — A kormányrendszerre. Felkiáltások jobbról: Hazudik! Meskó Zoltán: Gyáva visszaszívás! Tomboló zaj. Zsitovszky: Gazember! Hedry: Hítvány! Szajhós, gyáva vörös kommunista)

A miniszterelnök fülsiketítő szívaiban más koholmányokat olvas fel (Szociálista felkiáltások: Kabaré ez, miniszterelnök ur! Bethlen: Nem kabaré, itt a nemzet becsületéről van szó!)

Bethlen: Más vád szerint a frankhamisítás további célja volt egy a csehek ellen indítandó katonai akció finanszírozása, s ebben tisztos politikusok, a kabinetiroda és Albrecht hívei játszottak volna a főszerepeket. (Kiáltások: Tiltsa be a Matint, tiltsa ki a külföldi lapokat!) Azoknak, akiknek a lapokkal összeköttetésük van, oda kell hatniok, hogy ilyet ne irjanak, mert amíg ezt meg nem teszik, gyanusak. (Nagy zaj a baloldalon. Peidl: Gyula: Szentelen rágalmazók! Óriási botrány. A kormánypárt, jobbközép helyéről felállva tiltakozik. Az elnök megkérdi Peidlt, kire értette a sértő kifejezést? Peidl: a miniszterelnökre. Tomboló viharzás minden oldalon. A kormánypárttól többen a szociálisták felé indulnak, de a miniszterelnök visszatartja őket. Zsitvay al- elnök is a terem közepére siet, hogy az eselleges összeütközést megakadályozza.)

Az elnök indítványozza, hogy Peidlt a mentelmi bizottsághoz kell utasítani. Az ellenzék nagy része is, élén Apponyival, megszavazza az indítványt.

Bethlen további beszédében azt mondja, hogy egyes lapok még az elszakított magyarságot sem kímélik.

A bűntevők karaktere és munkája

A miniszterelnök a nemzetközi joggal indokolja meg a francia rendőrség nyomozását Magyarországon. Panaszolja, hogy a hollandi és francia hatóságok maig sem közölték vizsgálatuk eredményét a magyar kormánnyal, holott a külföldi sajtó adatokat közölt belőlük. Rátért ezután a politikai háttérre Milyen társadalmi állásu és világnézeti emberek vettek részt? A gazdag, fényes társadalmi állásu Windischgraetz és egy szegény, leromlott menkölt, a magas hivatalos állásban levő Nádosy és egy szociáldemokrata munkás is. (Nagy zaj a szociálistáknál és demokratáknál. Peyer: Arról beszéljen, ki rendelte a hamis frankokat? Szomjas Gusztáv: Milyen célra küldött Önöknek a Rote Fahne pénzt? Peyer: Rágalmazó! Horváth Zoltán: A tiszteket szabadon kell bocsátani, mert parancsra cselekedtek. Bethlen:

Egy szolgabíró emlékeiből

Irta: TELEKY DEZSŐ

Még a világháború előtt történt. A kis esemény előterében egy vidéki szolgabíró áll, akit hivatalos intézkedéseiben — more patrio — nem annyira a rideg, száraz törvény, mint inkább saját méltányos érzése, a magyar embert jellemző helyes ítélőképessege és jó emberismerete irányított. Patriarchális, eredeti büntető módszerein sokszor felcsillant a humor. Különös ítéletein, melyeknek híre hamar elterjedt, s melyek a vétkekre többnyire javító hatással voltak, sokszor mosolygott az egész vármegye.

A kedélyes szolgabíró éppen aláírta a felvett jegyzőkönyvet, midőn nyílik az ajtó, s azon át két kendőtlen, kócos, tépett hajú asszony lép be az irodahelyiségbe. Utánuk egy szuronyos csendőr.

— Jelentem alássan a szolgabíró urnak, ezt a két asszonyt a piachéren tetten értem, mikor közbotrányt okozó verekedést követtek el. A tényvázlat itt van. A két fejkendő mint bűnjel mellékelve. Kérem aláírni az átvételt.

Mig a szolgabíró a jelentést átnézte és az aktát aláírta, a két asszony pergő nyelve hirtelen és egyszerre megindult. Az egymást sértető, piszkolódó szavak áradata csak úgy hömpölygött a szobából. Nem használt a szolgabíró csendesítő figyelmeztetése, sem a csendőr erélyesködő szava, a két dühöngő asszony közel járt, hogy ott a szolgabíró előtt ujból hajba kapjanak.

A csendőr már éppen közjük akart al-

lani, hogy egy erősebb mozdulattal lecsendesítse a szenvedély viharos hullámain, de a szolgabíró egy kézlegyintéssel intett. Csak hagyja el őket, majd egyedül is eljöttém a két asszony dolgát. Most menjen ki az előszobába, várja meg ott, amíg behívom... Valószínűleg fész meg önre szükségem!

A csendőr szalutált és távozott.

A szolgabíró pedig a tényvázlatot kezében a két asszony elé állott.

— No Bartáné, no Vargáné, maguk aztán jól csinálták. Hát nem szégyelték, hogy nyilvánosan, fényes nappal, a piacon, mindenki szeme előtt összeverekedjenek...

— Miért szégyeljem magam? Szégyelje a hohér, hogy még nem kötötte fel ezt a firtelmes száju Gendeboját...

— Te Hánsipóka, te Pucok Mária, te be szélsz az áldofáját annak a kirelejszomos po-fádnak. Ugy felruglak, hogy mire feesel, meg öszülsz... Engedelmet kérek a szolgabíró urtól, de ezzel a Kosztorággal nem lehet másképp beszélni. Irigylei, hogy élek... Megfojtana egy kanál vízbe, csak hogy minden az övé legyen...

— Nem igaz... nem igaz... Hazugság minden szava ennek a szénaboglyának... En inálalom alássan a népet nézem... Ofcsóbban adom el a portékámat, mint ő, ezért eszi a nagynyavalya, ezért vásódik ellenem és nem nyugodhatik meg egy helybe...

— Könnyű neki ocsóbban adni... Neki nincs gyermeke, de nekem van öt. Olyanok mint az orgonaszíjak... Ki ad azoknak enni, ha nem én... Szegény uram özvegyiségre hagyott, de a ked férje csizmadia... jól ke-

res. Még is irigylük tölem azt a kis fafás fekete kenyeret. — siránkozott Vargáné, s köténye végével nyomogatta szemét.

— Elég a lármából! — szólt most közbe a szolgabíró. — Eddig hagytam, hogy kibeszélhessék magukat... Most rajtam a sor. Vargáné, Bartáné, értsenek meg nem vagyok én rossz ember, nem akarok bajt csinálni maguknak... ezennel felszólítom a törvény nevében, béküljenek ki egymással!...

— Tüzes égi veres laggal égő mennykő vet, de én nem békülök ki vele! Ott üsse meg a ragya... Ide nézzén szolgabíró ur, hogyan összekarmolázta arcomat — panaszkolta Vargáné s mutogatta sebhelyeit.

— Igen, mert ked is megtisztelt egy poffal. Azt pedig senki szárazon el nem viszi! — volt a harcias válasz, miközben Bartháné kikezdően csipőre telte a kezét.

— Hát nem békülnek ki eszerint?

— En nem!

— En sem!

— Jó, de engem akkor a következő nyekért ne okoljanak!... Nem én vagyok a rossz ember, hanem maguk a rosszak... Csendőr! Miklós! Jöjjenek be! — kiáltotta a szolgabíró erélyesen.

Miklós hajdu és a csendőr azonnal benn- teremtek, s glédába állva várták a felhívást.

— Ezt a két némbert azonnal kisérjék a koterbe. Együvé kell őket zárni, egyelőre holnap reggelig. Aztán reggel még megoldha- tom egy pár nappal — jegyezte meg nyoma- tékosan a szolgabíró, s fűrkészve nézte a két asszonyt.

— Jaj, tömlőc! Talán csak nem zárai be

Felkérem, jelentkezék azonnal az ügyész-nél és jelentse be, ki adta a parancsot!

A miniszterelnök ismétli, hogy az egész ügyben a legkülönbözőbb társadalmi átlású egyének vetnek részt. (Farkas István: Ki a szociáldemokrata? Bethlen: Onök nagyon jól tudják, mert az illető demokrata képviselőt kért fel védőjének s most is nagyon közel áll önökhöz.) Milyen szándék vezette a hamisi tókat? Voltak, akik anyagi hasznót akartak huzni minden kétségen felül, de tulnyomóan semmiféle anyagi haszonra nem törekedtek. Arra sincs semmiféle nyom, hogy bármiféle puceszt akartak volna csinálni. (Rupert: Hát mit akartak.)

Bethlen: Várjuk be nyugodtan a vizsgálatot. A kérdést itt a parlamentben nem lehet elintézni; egyesek politikai ellenfeleiket akarják bemutani az ügybe. Az igazságszolgáltatás mindent kiderít, én teljesen nyugodtan nézem az eseményeket. (Folytonos közbeszólások a baloldalon.) A jól értelmezett hazafiság nevében iparkodik kiáltani az álhazafiságot. (A miniszterelnök itt szünetet kér. Az egységes párt, a keresztény gazdasági párt, a fajvédők, keresztényszocialisták legnagyobb része felálva tapsol.)

Perverz propaganda Magyarország ellen

Szünet után aránylagos csendben folytatja beszédét Bethlen. Újra visszatér a külföldi lapok rágalmaira. A bécsi Arbeiter Zeitung szerint a kormányzó és Bethlen közt ellentét van, a Matin szerint Horthy és egész környezete, Magasházy szárnysegéd is bele van keverve az ügybe. A badarabbnál badarabb hírekben bizonyos tendencia jelentkezik. Egyfelől, ugymond, nemzetközi barátainktól, akik nem bírják el Magyarország újból való megerősödését, másfelől szerencsétlen magyaroktól, akik a külföldön elvesztették a szellemi értéket és perverz propagandát folytatnak, hogy újból lábraállhassanak és az ország besározásával rehabilitációhoz akarnak jutni. (Helyeslés.) Ha volt összeesküvés, mely a frank hamisítására irányult, a másik összeesküvés a nemzet becsülete ellen történt (Hosszantartó helyeslés. Taps.) A kormány kötelessége, hogy a frank hamisítást felderítse és a nemzetet a második összeesküvéstől megmentsse. (Hosszantartó taps.)

A rendszer védelme

Mondják, hogy az a rendszer, melyet a kormány képvisel, magatartásával hozzájárul az ilyen cselekmények kialakulásához. Az a rendszer, melyet a kormány képvisel, nem ellenforradalmi, hanem nemzeti alappon konzervatív, mely elítéli a bűncselekményeket, akármilyen cimen és érdekből követik is el. A jogrendben voltak hibák a múltban, annak oka egyfelől, hogy a nemzet társadalmának széles rétegeiben élénken és a gyűlölet félelem a forradalomtól (Helyeslés) mint a forradalom tünetei megszűntek, eltűntek az ellenforradalmi jelenségek is. A

másik oka, hogy a kormány törekvései nem mindig jártak sikerrel, a trianoni rendszer miatt érzett gyűlölet miatt.

Megalázások és szenvedések

Nemcsak belső jogrend van, hanem nemzetközi is. Megengedem, mondtam, hogy a külső jogrend formailag fennáll, de a külső azokat a normális bázisokat, melyekre a tartós békét lehet alapozni. (Helyeslés.) Ezen formális jogrendet respektálni tartozunk, de lehet-e csodálkozni, hogy ebben az országban, mely kénytelen volt aláírni Trianont, amelynek a megalázások sorozatát kellett elszenvednie, olyanokat, amelyeket egyetlen nemzet sem a múltban, sem a jelenben nem tud felmutatni, akadnak emberek, akik fellázadnak ellene, s lehetetlenné akarják tenni további fennállását. (Zaj a szélsőbalon; taps a kormánypárton) Összeesküvésekkel nem fogjuk elősegíteni az ország boldogulását; csak arra való, hogy pellengérre állítsák a nemzetet a külföldön, mint a nyugatlanság és féltelenség központját, melyből Európára csak veszély háramlik. Egy út van, az, mely az országnak tiszteletet és becsületet, szerez. (Hosszantartó taps.)

Nem szabad érinteni a bírói pártatlanságot

Végezetül Bethlen azt mondta, hogy nem zárkozik el elvileg a parlamenti bizottság kiküldetésétől, de feltétlenül respektálni kívánja a magyar bíróság függetlenségét. Minden indítványhoz hozzájárul, mely közelebb visz a célhoz, hogy az ügy politikai háttérét felderítsék. Amikor az ügy összes részletei felderítve lesznek, újabb jelentést tesz a Háznak. (Hosszantartó éljen és taps.)

Viták és interpellációk

A miniszterelnök beszédének befejezése után a népjóléti tárca költségvetését általánosságban elfogadták, majd az elnök Blaha Lujzát parentálta el.

Payer javasolja, hogy szerdán a parlamenti bizottság kiküldetéséről tárgyaljanak. Bethlen ismétli, hogy nem ellenzi a bizottságot, de nem járulhat hozzá, hogy ugyanazon ügyben a bírósággal parallel eljárást folytassanak. A Payer által említett szokolhamisításra Bethlen azt válaszolja, hogy 1921-ben tényleg volt szokolhamisítás, de nem Magyarországon, hanem a külföldön. A két bűnügy között nincs semmi összefüggés. Csak azok keresnek összefüggést, akik bele akarnak szólni a mostani ügybe.

A nemzetgyűlés nagy többsége tudomásul veszi a miniszterelnök válaszát. Interpellációkat jegyeztek be Farkas István, Payer, Rupert, Vázsonyi, Hegymegi

Eckhardt a frankügyről s a vele kapcsolatos kérdésekről.

Újabb béhetárgyalások

A parlamenti béke helyreállítását célzó tárgyalásokat kedden este folytatták Szcitovszky házelnök, Vázsonyi és Peidl tárgyalások kedvező hangulatban folytak és megegyezéssel kecsegtetnek. A demokratikus ellenzék szerdán reggel véglegesen dönt magatartásáról s döntését azonnal közli Bethlennel. Meg egyezés esetén a liberális ellenzék a frank ügyről bejegyzett interpellációit visszavonja.

Egy francia lap dicsérete

A párisi Journal budapesti kiküldött-munkatársa azt írja lapjának, hogy Bethlen vasakarattal dolgozik az ország fel-emelésén. A legkülönbözőbb véleményű valló pártok tömörülnek az ország becsületének védelmére. Minden magyar tudja, hogy a mostani aljas bűnben az ország becsülete forog kockán. A magyaroknál a becsület és hazafiság egymástól elválaszthatatlan. A tiltakozás híven visszatükrözi a magyar közvélemény igazi képét.

Az ellenzék állásfoglalása

Vázsonyi Vilmos lakásán tegnap éjfél után a demokratikus ellenzék vezetői bizalmas tanácskozásra ültek össze. Megvitatták a miniszterelnök legújabb javaslatát a parlamenti bizottságról. A választ ma délelőtt a parlamentben a szocialistákkal egyetértően állapítják meg.

Akik ártatlanul kerültek gyanuba

Jankovich naplójában gyakran említ két nőt. Az egyik, akinél többször megfordult Albrecht titkárával, Hans Mayerrel, erényi Ullman Károlyné, a másik pedig az a titozatos »Ilona«, ennek nővére, Sümegi Ernőné. Sztrache főügyész órák hosszat faggatta Ullmannét és a kihallgatás után úgy nyilatkozott a sajtónak, hogy mind a két hölgy szerepe tisztázódott. Az ismeretség onnan eredt, hogy Jankovich Bagotán Sümeginé birtokánál tőszomszédságában lakott. Mayer titkár is kihallgatják még ma.

Kártérítés a franciáknak

Windischgrätz ma a fogházban sokáig tárgyalta védőjével, dr. Dánérral a Franciaországnak fizetendő kártérítésről.

ártatlanul... Mit csinál az én öt árva gyermekem? — tört ki egyszerre Vargáné.

— En kiállok a büntetést!... kijáratott Bartáné csökönyösen, da az Uristen legyen irgalmas Vargánénak, ha velem egy tömlőche kerül. Ugy megmosom, hogy kalendárium lesz a testéből. ... Nem félek én senkitől, sem csendőrtől, sem királytól, még a szolgabírótól sem. Zárjanak le... menjünk hát!... ezzel Bartáné hátraszegett nyakkal, büszkén meg is indult.

Vargáné nem mozdult, Köténybe rejtette az arcát és jajgalva zokogott...

— Mi lesz velem? Mi fész velem?

Miklós azonban megfogta az asszony könyökét és legszigorubb hangján rámondta: Hajdi vámo!

Hogy milyen nyelven mondta ezt, bizony nem tudom, de elég az hozzá, hogy Vargáné megértette a parancsot, Mert bár kelleni de ő is megindult a tömlő felé vezető szomorú uton.

Mintegy tíz perc múlva Miklós visszajött.

— Szolgabíró urnak, jelentem afássan, baj van!

— No, mi baj?

— Hát a két asszony ott a tömlőcheb, amint rájuk zártam a lakatot, úgy összeverekedett, hogyha azonnal ki nem engedjük őket még megölik egymást.

— És aztán? Talán kár volna éreztük?

Délig elég időnk van megtudni, mi lett velük? A halottat majd eltemeti a pap!... Miklós magának most itt a helye! Ma pa-

nasznap van. Szükségem van magára. De déltájban még egyszer menjen el a közséi-fogdába, s hallgatózzék ajtójuknál. Figyelmeztetem azonban, akármit hall, egy szót se szóljon hozzájuk. Aztán jöjjön vissza, s mindenről számoljon be.

— Igenis, értem, szolgabíró ur!

Es mielőtt megkondították volna a déli harangszót, Miklós már beállított a jelentéssel.

— Nos? Mi a hír?

— Mondtam a szolgabíró urnak, hogy baj lesz a dologból! A tömlőcheben nagyon gyanus a csendesség. Egy halott már biztosan van, ha nem kettő.

— Hadd pusztiljon a fergese! — válaszolta a szolgabíró lelkelenű.

— Aztán este majd megnézi, hány az élő, hány a halott? Har' órákor a lakásomon mindenről részletesen referál. Mindenről! Most pedig menjen a postáért...

— Jói van nó! — dünnyögte magában a hajdu, s kimenet erősen csövélgatta a fejét.

Telt mul az idő. Már alkonyodni kezdett. A szolgabíró ur kényelmes verandájában éppen uzsonnázott.

Egyszerre csak feltűnik a bokrok mögött a hajdu élénk piros sapkája. Ahogy Miklós a kerti ösvényen befordult, s a veranda lépcsőjéhez ért, olyan nevetésbe tört ki, hogy alig tudott szóhoz jutni.

— Mi a baja Miklós? Talán csak nem ment el az esze?

— Ej, dehogyan ment! Nevelem, milyen csodálatos az a tökéletesen asszonyi népség...

— No mondja hát!

— Hát... hát... hol is kezdjem... mert igazán mulatságos... Odamegyek a dutyi ajtájához, s hallgatózom. Fületem szép csendesen rátettem az ajtóra... Hát a két asszony — úgy látszik — meggondolta a dotgot, s vigan djskurálgat. Kötik a békességet, Hallottam, amint Bartáné a legszelidebb hangon mondta: Alig hiszem, hogy ked ilyen sokáig tudott volna reám haragudni... bizony tartogatta magát...

— A jó Teremtő is úgy haragudjék reám, mint ahogy én haragudtam kedre! — esküdözött Vargáné...

— Legyünk hát ezentuf jó szomszédok. Ne vigyük a haragot a koporsóba! Ezentuf mindent abban az árban adok ef, mint ked. Ot tojást egy hatosba számítok én is... A sóvány csirke párját hatvan krajcárral adom én is... Mert én nem akarom a ked kárát. Hígyje meg nekem!

— Hát akkor szent legyen közöttünk a béke... De ugy-e felkem Bartáné, jobbkor is meglehetett volna a barátságot kezdeni, nem is ebben a piszkos koterben...

— Meg is fogadom, hogy itt többé nem szemetelek. Csak egyszer engedjenek ki... reggelig megfuladok ettől a nagy fene buzától. Szegény gyermekeim... Jaj, mit csinálnak egyedül reggelig...

— Elég Miklós, elég! Rendben van! Mindent jól megfigyelt, mindenről pontosan beszámolt. Eszerint amit akartam, elértem. Az ellenfelek kibékültek. Most menjen vissza, és engedje őket haza békességgel.

Megalakult az új német kormány

Középpárti kormányt nevezett ki az elnök

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Luther deignált miniszterelnök tegnap a következő kormánylistát mutatta be a középpártok vezéreinek: kancellár Luther, külügyminiszter Stresemann, belügyminiszter és pénzügy Reinhold, hadügy Gessler (valamennyi demorata), gazdasági miniszter Curtins, közlekedés

Krohne (német néppártiak), munkaügy Bran, igazságügy Marx (centrumpártiak), postaügy Stingl (bajor néppárt.) A listát a kormánypártok elfogadták, s a birodalmi elnök is hozzájárult ahhoz, s így a középpárti kormány megalakultnak tekinthető.

Hová lettek a lupényi munkások számára gyűjtött százezrek?

A Brassói Lapok akciója az árvízkárosultak érdekében — A gyermeklap igazgatója jószívi!

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok már több ízben bebizonyította, hogy szívem hordja az erdélyi munkásság érdekeit. Ettől a céltól vezettetve szállott sikra a lupényi szerencsétlen munkáscsaládok érdekében, amelyeket az a szomorú emlékü katasztrófa hagyott árván, kereső nélkül. A Brassói Lapok annakidején közölte, hogy az az összeg, mely jólelkű királyunk kezdeményezésére lett összegyűjtve a megtizedelt családok számára, lelkiismeretlen kezekbe került. Marzescu igazságügyminiszter, valamint Chirculescu munkaügyi miniszter közbelépésük folytán azonnal elrendelték a legszigorubb vizsgálatot, mely kielégítő eredménnyel járt a munkáscsaládok számára. Diszkréten, minden feltűnés nélkül kezeltük az ügyet s azon fáradoztunk, hogy inkább gyors eredménnyel járjon, semmint nagy port verjen fel egy esetleges parlamenti interpellációval s ezzel magát a sikert késleltessük.

Sajnálattal kell azonban tapasztalnunk, hogy a lupényi szerencsétlen családok érdekében megindított gyűjtéseknek még mindig vannak elszámolatlan összegei, melyekről még a minisztérium sem tud. Ugyanis egy bukaresti gyermeklap igazgatója is gyűjtést indított erre a célra. Egyesek azt beszélik, hogy nyolcszáz ezer lejről lenne szó, maga az igazgató azonban csak kétszáz ezer lejről tud. S midőn megkérdeztem az illető igazgatót, hogy mi van a lupényi munkáscsaládok számára gyűjtött összeggel, azt mondta — Szó sincs róla, hogy nyolcszáz ezer lejt gyűjtöttünk volna. En csak kétszáz ezer lejről tudok, melyet a lapom útján gyűjtöttem.

— És mi van ezzel az összeggel?

— Néhány nap múlva az illetékes munkáscsaládok rendelkezésére bocsátom.

Ez november elején történt. Azóta természetesen semmi hír nem jött a gyűjtött összeg felől. Azóta jártam fűhöz-fához. Az illetékes körök semmit sem tudtak az úgyról. S amennyiben a kérdés a népjóléti minisztériumhoz tartozik, levelet intéztem Saveanu miniszterhez, amelyben kértem a Brassói Lapok nevében, hogy intézkedjen

ebben az ügyben, még mielőtt botránnyá fejlődne. Megírtam neki, hogy nem célunk kiélezni a helyzetet, s még azt is el akarjuk kerülni, hogy a parlament foglalkozzon vele. Levelemre nem kaptam választ. Azonban ma felkerestem ezeket az ügyeket a vezetőjét. Galan igazgatót, aki roppant előzékenyen fogadott, s megmutatta a levelet, amelyet a miniszterhez intéztem, s közölte velem, hogy a minisztérium, amelynek közvetlen hatáskörébe tartozik az ügy, abszolút semmi tudomással nem bír ilyen gyűjtésről. Hogy még biztosabb legyen az ügy felől, magához hívatta az idevonatkozó ügyeket kezelő személyzetet, mindannyian egybehangozón kijelentették, hogy erről a gyűjtésről semmi tudomásuk sincs. Mindamellett arra kért az igazgató, hogy jöjjenek fel néhány nap múlva, hátha addig valami nyomra akad.

Egyelőre így áll a lupényi munkáscsaládok közadakozásból összegyűjtött segélynek a sorsa. Ezzel kapcsolatban csak azt kívánom megjegyezni, hogy a Brassói Lapok a végtelenségig viszi a kérdést, ha a minisztérium nem intézkedik gyorsan ebben a homályos ügyben. A Brassói Lapok a maga szent ügyvé tette a szerencsétlen lupényi családok helyzetének a megajvítását, tekintet nélkül arra, hogy ezek a családok magyar, vagy román eredetűek. Mi csak egy munkásságot ismerünk Erdélyben, s ennek a munkásságnak érdekeit megvédjük bármikor és bárkivel szemben.

Tudtommal Saveanu miniszter humánus gondolkodású, nagy koncepcióval bíró államférfi, s eddig még nem volt okunk kétkedni abban, hogy a lupényi munkáscsaládok ügyét rövidesen megoldja.

A lupényi szerencsétlen munkáscsaládoknak pedig megízenjük, hogy legyenek megnyugodva, a Brassói Lapok egy pillanatig sem fog megállni, amíg a szerencsétlen munkások özvegyeinek és egyéb hozzátartozóinak az érdekei rendbe nem jönnek.

Ugy értesültem, hogy a holnapi nap folyamán értekezlet lesz a minisztériumban s ha visszaélés történt ezzel a szent célra szánt pénzzel, a miniszter a legszigorubbán fog eljárni a bűnösökkel szemben. V. J.

Akinek gyermek nem kell, asszonyt nem érdemel

BÉCS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A bécsi városháza egyik tisztviselőjét, Reinhaft Károlyt, hazaérve a lakására, a felesége a belső szobába hívta.

— Gyere csak, — szólott hozzá boldogan mosolyogva — mondok valamit...

Reinhaft nevetve követte az asszonyt. A szobában az asszony a férfi nyakába borult és a fülébe sugta, hogy anyának érzi magát.

— Teringgettél — káromkodott a férfi és bosszusan tolt el magát a piruló asszonyt.

Ettől a pillanattól fogva Reinhaft nem hagyta békében feleségét.

— Nézd, kérlek, — fejtegette előtte — se te, sem én nem vagyunk abban a korban, hogy ismét megengedhetnénk magunknak ezt a fényűzést... Gondold csak meg, két gyermekünk van már, mi mindenre lesz szük segünk, ha a harmadikat is elhozza a gólya. Nézd, kérlek...

A férfi több ismerősüket idézte, akik szintén ebben a helyzetben voltak s azután elháritották a gólyamadár látogatását.

— Soha, soha, — tiltakozott az asszony — én ilyent nem teszek...

Reinhaftot nem hagyta nyugodni ez a gondolat. Ismét és ismét felesége elé tárta

s szünet nélkül unszolta, hogy menjen el egy ügyes asszonyhoz és akkor azután nem kell majd aggodalommal nézniük a jövőbe.

A férfi még az ügyes asszony címét is megmondotta, de a feleség szilárdan megmaradt elhatározása mellett.

— Ez Isten áldása, — mondotta áhitattal — az embernek nincs joga bűnös kézzel belenyulni az ő munkájába... A jó Isten küldi hozzánk ezt a kis ártatlanságot, nekem nincs szívem ahhoz, hogy visszakergessen...

Reinhaft rámutatott arra a körülményre, hogy mennyi költségükbe fog kerülni a gyermekáldás. Ceruzát vett kezébe és fölírta egy darab papirosra, mennyi a fizetés, mennyi a mostani kiadásuk és mennyi lesz, ha a gólya csakugyan berepül hozzájuk.

— Eredj hát, eredj hát ahhoz az asszonyhoz, — kiáltott durván a feleségére — ne légy olyan bolond!

Reinhaftné nem felelt, többé a férje beszédére, hanem összeszedte ruháit és felerment a házaköltözött az édesanyjához. Ugyanekkor pedig a válopört is megindította férje ellen.

— A férjem — így okolta meg a válókezesét — egyenesen arra unszolt, hogy bűnt kövessek el, hiszen a magzatelhajtás a bűntetőtörvénykönyvbe ütközik, így teljesen jogosult volt hogy otthagytam a férjemet és

jogosult az a kérés is, hogy ilyen emberrel ne kelljen együtt élnem.

A férj nem akart elválni, azzal hozakodott elő, hogy őt a legjobb szándék vezette, amikor a harmadik gyermektől meg akart szabadulni.

— Nemcsak a feleségemet nem tudtam volna úgy eltartani, mint most, — vallotta — hanem a másik két gyermeknek sem tudtam volna azt a nevelést adni, ha megszárodik a családom. En a családom érdekében kértem a feleségemet, hogy szabaduljon meg az anyaságtól, ez tehát nem lehet ok arra, hogy engem otthagyon s még kevésbé lehet ok arra, hogy tőlem elváljon.

A bíróság hosszas tanácskozás után az asszonynak adott igazat, kimondotta a válást, még pedig a férj hibájából.

— Az a férj, — hangzott az ítélet megokolása — aki a feleségét az anyaság jogát akarja megfosztani, nem tarthat többé igényt a feleségére. Aki házasságot köt, azt nemcsak azzal a szándékkal teszi, hogy feleséget kapjon, hanem azért is, hogy gyermekei legyenek. Reinhaft Károly a házassági intézmény e lényeges pontját sértette meg, amikor feleségét büntetendő cselekmény elkövetésére buzdította.

Ilyen férjtől — felfytatta a megokolás — jogos az elválás és ezért kellett a válást kimondani.

ANGORA. A Fekete-tengeren hatalmas vihar dühöngött. Három hajó zátonyra jutott egy pedig elsüllyedt.

MADRID. Ortigueránál egy angol gőzös zátonyra futott. Egy mentőcsónak a parancsnokkal és a matrózokkal együtt elsüllyedt.

PÁRIS. A lapok jelentései szerint a szíriai csapatok számát százezerre emelik.

BÉCS. A Malivan-malomművek tízmilliárd passzívával fizetési nehézségekbe jutott.

MOST JELENT MEG!

A Detektiv Sorozat 13. száma

W. Wynkyn:

Az apáért

című rendkívül érdekesítő detektivregényét közli. A mindvégig lebilincselő, nagyszerűen megírt regényt melegen figyelmébe ajánljuk mindazoknak, akik szeretnek egy-két órát gondatlan szórakozással, egy kitűnő író fantáziájában és írói stílusában gyönyörködve, eltölteni.

A Detektiv-Sorozat

eddig megjelent számai is csupa szenzációs detektiv regényeket tartalmaznak:

1. sz. Gaboriau: A 113-as számú perc som
2. sz. Gaboriau: Egy nagystíli szélhámosó
- 3-4. sz. A földalatti város. (Kettős sz. ára 25 lej)
5. sz. Ernst Woop: A kísértettanya
6. sz. Maurice Leblanc: Az olajlámás
7. sz. Schätzler-Parasini: A mediciek töre
8. sz. Jajkláltás a tulvilágról (Francia bűnügyi regény.)
9. sz. Egy álarcsbál rejtelmel.
10. sz. Nyomok a hóban. (Bűnügyi regény.)
11. sz. Otto von Gottberg: A fehér kastély.
12. sz. G. H. Bull: A titokzatos villa.
13. sz. W. Wynkyn: Az apáért

Egy-egy szám ára 15 lej.

A 13 szám együtt 170 lejért

megrendelhető a

Brassói Lapok Könyvosztályától

A Brassói Lapok hirdetésait naponként százezer ember olvassa

Az „egységesített” igazságszolgáltatás bajai

Igazságszolgáltatásunk válságos napokat él át. Az ugynevezett „vasvillával” való egységesítés eredményei már mutatkoznak.

A liberális igazságügyminiszter gyors tempóban következő ugynevezett egységesítési reformjai általános elégedetlenséget szülnek, nemcsak a csatolt területeken, hanem magában az ókirályságban is. Mi sem mutatja jobban Marzescu miniszter balkezes politikájának fiaszkóját, mint, hogy a jogász-társadalom az egész vonalon megmozdult, s hogy az ügyvédek nehezen mozgó szervezetei egy általános ügyvédsztrájkra tárgyalnak.

A közvélemény ma még nem mutat elég érdeklődést és nem emelte fel tiltakozó szavát az országra nézve káros egységesítési módszer ellen, melyet a liberális kormányzat hozott. Talán még nem érzi s nem is látja az ilyen egységesítés veszélyeit.

A kisebbségi jogásztársadalom sem foglalkozik eléggé az igazságszolgáltatás kérdéseivel, s míg a szászoknak van egy jogászegyletük, addig a magyar jogászok romániai népes társadalmának egyesületi megmozdulásáról nem tudunk.

Nemcsak kisebbségi, de országos érdek egy országos magyar jogászegylet szervezése s egy romániai kisebbségi jogi szaklap megindítása.

Miről is van szó, mi mozgatta meg a jogász társadalmat?

Az igazságügyminiszter egész sorát hozta az egységesítő reformoknak. Így a gyorsított perrendtartást, mely a bizonyítás szabadsága elvét egy formális igazságkeresési módszernek rendeli alá. A tárgyaló bírakat a tárgyalás napján sorsolás útján jelöli ki, s így az a helyzet áll elő, hogy a bíró, anélkül, hogy az ügyet ismerné s az ügycsomót olvasta volna, egy napon az ügyek egész tömegében kényszerül tárgyalni. Hogy ily módon alapos és lelkiismeretes munka nem teljesíthető, az mindenki előtt világos. Még lelkiismeretesnek kell mondanunk azt a bírót, aki az ügyet elnapolja s ezért az elnapolások napirenden vannak.

Az új bélyegilletéki szabályok s a portarel rendszerek a csatolt területekre való bevezetése a jogkereső közönségre elviselhetetlen terheket rónak, s így a szegényebb néposztály, pl. kisebbségi polgártársaink részére lehetetlenné válik az igazság keresése.

A gazdasági élet megkíván egy gyors, lehetőleg olcsó és megbízható igazságszolgáltatást, melyhez ma még megvolna a megfelelő személyzet is.

Különböző eddig bírói elintézés nem igényelt ügyeknek az állami igazgatásba történt bevonása, (lakbérleti ügyek, árdrágítás, csavargó-ügy, etc.) az ügyek meg- szaporodását hozta magával s ugyanakkor a liberális politika a helyett, hogy a bírák létszámát emelné, azt az egész vonalon csökkenté, miáltal bírói szervezetünk rövid idő alatt teljesen meg fog bénulni.

Mindezen anomáliák koronája azonban a hivatalos munkaidőnek a d. u. órákra történt áttétele. Vagyis a törvény- székelnél a bírák egész d. e. nem lesznek hivatalban. Ellenben déli 1 óráig az esti órákig és sokszor benyulva az éjszakába a bírák és ügyvédek kényszerülnek dolgozni, miáltal a klienseikkal való érintkezéstől, családijuktól és a társadalomtól el lesznek vonva, nemcsak, de megfosztatnak a minden embert, sőt még az állatokat is megillető természetes élelrend folytatásától is. A bíró és ügyvéd gyermekeit ezután csak alva fogja látni az ágyban és ebédelni sem ebédelhet, ha csak nem a zsebében felvitt hűdeg ételeket.

Törvényes és megengedett utakon ki kell vívunk egy tisztességes igazságszolgáltatást, mely közérdek.

Gyors igazságszolgáltatás, a vitás ügyek gyors elintézését, a követelések gyors behajtását eredményezi. Az a kereskedő, aki künlyöségeit gyorsan meg fogja kapni, maga is gyorsan teljesíthet, már adózőképessége is nagyobb lesz, s így sok kereskedő fog a csődtől megmenekülni. Állami érdek tehát egy gyors és tisztességes igazságszolgáltatás, s ép-

pen ezért olcsónak, sőt ingyenesnek kell lennie.

Ezek nagy általánosságban azon kérdések, melyek az ügyeket a legjobban ismerő és közelről érintő jogásztársadalmat megmozgatták, s melyhez a közvélemény hozzájárulását is várják.

K. J. dr.

A keleti népek szövetsége

Az orosz politika Anglia és a Nemzetek Szövetsége ellen – A szovjet elválasztó korridor szeretne létesíteni Nyugat és Kelet között

LEMBERG. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mint a lengyel Kurjer Lwowski moszkvai tudósítója írja, szovjetköriben újult erővel napirendre került a keleti népek szövetségének a gondolata. Ennek a keleti népek szövetségének az volna a feladata, hogy az európai Nemzetek Szövetségének imperialisztikus törekvései ellen küzdjön s egyúttal törekedjék a keleti népek függetlenségének megerősítésére és biztosítására. Ez a szövetség, a szovjetek vezetésével, főképp Angolország befolyásával és hegemoniájával szállana szembe a közeli és a távoli keleten.

Addig is míg ez a terv megvalósulna, a szovjetkormány lázas előkészületeket tesz, hogy szükség esetén fegyveresen is támogathassa Törökországot az Angliával való netáni fegyveres konfliktusában. Ezzel kapcsolatban Angorában nagyszámú bizottság érkezett a szovjet hadvezetőkől, élükön Kamenevvel, a vörös hadsereg főfelügyelőjével. El készülődés híre annál valószínűbb, mert a mosszuli kérdésben a török és az orosz érdekek fedik egymást. Ezenfelül a szovjet presztizse is szerepet játszik, mert Mosszul vé-

delmével a szovjet könnyen megszerezhetné magának a keleti népek védőjének címét. A török-orosz egyezségokmányt Csicserin és Tevfik basa állítólag már alá is írták a múlt év decemberében Párisban.

A sokféle ágazó orosz politikának egy másik mozzanata az az aknamunka, amelyet, ugyancsak török közvetítéssel, a szovjet a délszláv államban kifejt. Rusdi bég belgrádi látogatásáról már megemlékezett a napisajtó. Ez az egyezmény annyiban kapcsolódik bele mai tudósításunk anyagába, hogy a szovjet nemcsak a délszláv állammal óhajt megbékélni — Oroszország tudvalevően ajánlatot tett Belgrádnak, hogy a szovjetek de jure elismerése nélkül is hajlandó helyreállítani a diplomáciai összeköttetést, — de a délszláv államon keresztül a Balkán államokat is függetleníteni szeretné a nyugati hatalmaktól, vagy ami ezzel egyet jelent, Oroszországon át Görögorszáig elválasztó határfalat óhajtana emelni Nyugat és Kelet közé, hogy ázsiai kisdjed játékaikat annál zavartalanabban végezhesse.

Leleplezett betörőbanda

Az orgazda nyolcadfélmillió lejjel megszökött

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kolozsvári rendőrség napok óta lázas tevékenységet fejt ki egy nemzetközi betörőbanda leleplezése érdekében s körültekintő munkájának eredményeképpen sikerült is már a társaság minden tagját kinyomozni.

Már huzamosabb idő óta feltűnt, az éjjeli mulatóhelyeken két fiatal ember, kik valószínűleg szórták a pénzt. A gyanús idegenek Pacs Döme és Pacs József névre szóló utlevelet hordtak maguknál és azt mondták, hogy külföldi kereskedők. Vasárnap éjjel egy Forduló-uccai lebujban mutattak, mikor a rendőrség leigazolásra szólította fel őket. Első meglepetésükben azt hebegték, a bajba került mulatozók, hogy a Newyork szállóban laknak, ezt az állításukat azonban pár perc alatt meglehetősen cáfolni, mire letartóztatták őket. Néhány órai vallatás után bevallották, hogy Weisz Ferenc nyomdász laknak már három hete. Még az éj folyamán kiszálltak a detektívek Weisz lakására, ahol meglepetés várta őket: kiderült, hogy a nyomdász, ki maga is idegen állampolgár, már hetek óta nem jár haza, senki se tud a hol-tétéről. Másnap megállapították, hogy Weisz megorrasztotta a veszedelmet és megszökött.

Három napig folyt a lefűlt „kereskedők” vallatása. Addig ötletek-hatoltak, amíg végre is bevallották, hogy nemzetközi betörőbandát alkottak négyen: ők ketten, kiknek igazi neve Somrádi Ferenc és János, egy Lengyel László nevű kalandor, ki szintén megugrott és Weisz Ferenc, a nyomdász. Weisz öt éve dolgozott Kolozsvárott, de nem a munkájából élt; ő nála gyűjtötték össze a lopott értékeket. Lengyel még néhány héttel ezelőtt együtt dolgozott velük: a Kludsky cég egyik műlovarnőjének udvarolt, akire legalább egy millió lejt ráköltött, aztán egy szép napon kerekét oldott.

A banda legnagyobb stílusú tagja Weisz volt, Somrádi testvérek máramarosi származású házigazdája. Társai vakon bíztak benne, nála hordták össze a betörés útján szerzett fantasztikus összegeket, ő aztán szépen magával vitte a milliókat, nehogy — a-

talán kezekbe kerüljenek. A rendőrség megállapítása szerint a következő értékek voltak nála, mikor megszökött: hétezer dollár, 28 ezer csehszkorona, 260 ezer dinár, 75 ezer lejt, egy kilogramm sutyu arany és drágakő, amelyek értéke legalább négy és félmillió lejt tesz ki, összesen tehát hét és félmillió lejt mentett meg magának az orgazda.

A nagyszabású bűnügy egyre komplikálódik, egy csomó ismert nevű vendéglős belé keverődött. Még Falk Imrénét, a Newyork szálló köztisztjeletben álló igazgatójának is kellemetlenségei támadtak azon az alapon, hogy Somrádi testvéreket egy amsterdami hajóskapitánynak beajánlotta. Természetesen nyomban nyilvánvalóvá lett kihallgatásakor a teljes jóhiszemősége.

A Somrádiak igen imponáló stílusban szórták a pénzt. Esténként száz-ezer lejt költöttek a mulatóban. Mennyasszonyt is tartottak, amint illik: Tudok Róza és Brahek Irén volt a két kiválasztott deánő, kiket csak a szemérmetlen véletlen ütött el a milliomos partitól.

SCHENK zsebnyelvkönyvek

Idegen nyelvek magántanulása után való elsajátítására.

Angol nyelven
Francia „
Olasz „
Német „
Német társalgó és beszélgetések
Német helyesírás és fogalmazás
Magyar helyesírás és fogalmazás
Német vidám Olvasmányok. (Ridendő.)
Francia Társalgás kézikönyve
Spanyol nyelvtan
Tót-(Slovák) nyelvtan
Szerb-horvát nyelvtan
Román nyelvtan
Román társalgó és beszélgetések
Orosz zsebkönyv I. r.

Minden egyes kötet 44.— lej.

Romániai főbizománys:

Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó.

Postai megrendeléseket azonnal ellintűzünk.

Blaha Lujza a ravatalon

Jókai mellé temetik a nemzet csalogányát

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Kedre virradó éjszaka főravatalozták a nemzet nagy halottját a Nemzeti Színház előcsarnokában. A Nagymama kosztümjét adták reá, összekulcsolt kezeiben három szál szekfűt tart. Ő hagyta meg, hogyan tegyék a koporsóba, mint ahogy ő választotta ki a helyet is, ahol örök álmát akarja aludni. Még tíz évvel ezelőtt, mikor először aggodtunk életéért, annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a legnagyobb magyar mesemondó, Jókai mellé temessék.

Az egész nemzet meggyászolja Blaha Lujzát és szerdán délután hozzája méltó gyászpompával temetik. A magyar kormány nevében Klebelsberg Kunó gróf, közoktatásügyi miniszter bucsúztatja, a Nemzeti Színház részéről Hevesi Sándor beszél, a Népszínház életben lévő tagjainak utolsó Istenhozzát-ját Czirmay Imre mondja, a kedves pesti közönség gyászáért pedig Lőrincz polgármester

szólatatja meg. Ott lesz a temetésen szülővárosának, Rima-szombatnak, nemkülönben Gömörvármegyének küldöttsége, ott lesznek az összes irodalmi társaságok és színházak képviselői és ott lesz a magyar közönségnek megszámlálhatatlan sokasága. Cserkésztiuk állnak majd sorfalat a Nemzeti Színháztól a Kerepesi temetőig, az Operaház énekkara gyászdalokat énekel, a sírnál pedig Radics Béla bandája elmuzeikálja régi kedvenc nótáját: »Lehullott a rozgó nyárfára...« Sokan szerint ezt a nótát, de senki még úgy el nem énekelte, mint Blaha Lujza.

A főváros színházi köreiben mozgalom indult meg, hogy Blaha Lujzának szobrát állítsanak, s erre tíz millió korona máris összegyűlt. A szobrot a Népszínház előtt, a Tinódyé helyébe akarják fölláttatni, másolatát pedig elhelyezik az ország összes színházaiban.

A csehek Lengyelország felé kacsintanak

Benes legújabb mesterkedése — A cseh propaganda mesterfogásai

PRAGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Amióta a csehországi és a szlovákiai választásokon meggyőződött a cseh államészmény, a cseh kormány figyelmét a külpolitikára vetette s egy nagyobb lélekzetű, nemzetközi viszonylatban is nagyfontosságú terv szövésébe kezdett. Ez az új terv a cseh-lengyel unió eszméje. A magyarázat egyszerű: a csehek kislétszámú államnak egy nemzetiségi államban, szükségük van tehát arra, hogy otthoni hegemoniájuk érdekében megszerezzék a legközelebbi szláv nemzeti állam segítségét. Ez az állam ma csak a lengyel lehet, mert a szerbekhez nem sikerült korridort létrehozni, még kevésbé az oroszokhoz.

A propagandát a gyakorlott cseh sajtóirodák irányítják. De a terv érdekében áldozatokra is hajlandó Csehszlovákia. Amíg atomokra is hajlandó orosz korridor megvalósításának a lehetőségében, szinte teljes egészében kiszolgáltatták a szovjetügynökök aknamunkájának a szerencsétlen Ruténföldet. Ma, hogy a hithű katolikus lengyeleknek kedvükben járjanak, már csendőrséggel szedetik vissza az elrablott templomokat a pravoszláv hívóktól a görög katolikus egyháznak s nem riadtak vissza Rahón a vérengzéstől sem,

csak hogy a lengyelek előtt a katolikus egyház védőinek szerepét játszassák.

Kedvelt agitációs anyag a lengyel Zloty sorsa is. Lengyelországnak a márka katasztrófája után nem sikerült értékén megtartani a zloty-t sem. Kemmerer, a felkért amerikai pénzügyi szakértő elutasításakor adott szakvéleményében a lengyel valuta stabilizálását csak a következő feltételekkel tartja lehetségesnek: 1. az állami és különösen a hadügyi kiadások csökkentése, 2. az ipari termelés megindítása és az kereskedelem felszabadítása minden korlátozás alól; 3. az ipart terhelő szociális költségek megszüntetése és a nyolcórás munkaidő eltörlése, 4. a belső bizalom megerősítése a lengyel valuta iránt. Mind oly feltétel, melyek megvalósulása egyelőre nem remélhető. A cseh propaganda tehát most a cseh pénzügyi zsenialitásról zeng ódákat. — A szokol nemes valuta, mondják, mely alig marad el a frank mögött — s a cseh-lengyel unió megvalósításában látják a lengyel pénzügyi helyzet megoldásának a kulcsát.

Nem valószínű, hogy Benes legújabb terve valóra váljék, mégis tanácsos mesterkedéseit figyelemmel kísérni.

Betörőbandát alakított a kitagadott fiu

Kirabolta a saját apját

NAGYKAROLY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Sokféle esetben kóportálták Nagykarolyban azt az esetet, hogy Liebhauser János jönevű kereskedő kitagadta egyetlen fiát, aki állandó lumpolásával, könnyelműségével és rossz magaviseletével tette kockára apja és családja jóhírnevét.

A kitagadott fiu, Liebhauser József bevonult katonának és az uniformis takarója alatt hozzá hasonló társaiból betörőbandát alakított, amelyik valósággal rettegésben tartotta a város közönségét.

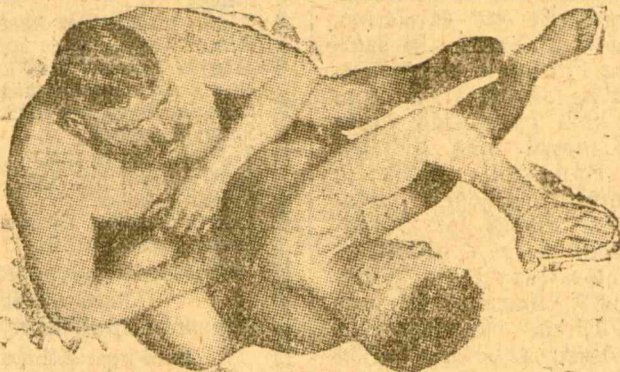
Legelőször atyjához törf be, akitől több árut és tízezer lej készpénzt vitt el, majd sorba látogatott több kereskedőt.

Büntársai közül több kézrekerült, azonban nem vallottak rá és így történt, hogy tovább is nyugodtan garázdálkodhatott.

A napokban betört Róth László, Tompa uccán levő fűszer és csemegekereskedésébe, kiválogatta a legfinomabb cukorkákat, csemegeket és italokat és azokat magyarázóval vitte. Egyet üzletben talált gyertyáscsúszával vitte, mert az árak között és ez okozta vesztét, mert a gyertya nemcsak az üzlet padlójára, és puldjára, de ruhájára is rácsúszott.

Másnap reggel többen látták Liebhausert gyertyapecséletes ruhájában és tudomására hozták ezt a kereskedőnek, aki ebben az értelemben tette meg a feljelentést.

A rendőrség azonnal nyomozni kezdett Liebhauser után, aki azt megneszezte és nem ment be a kaszárnyába. Most a rendőrség és a katonaság együtt keresi.

Padányi Iván orosz birkózó, (testsúlya 122 kiló), akit hus év óta még senki sem győzött le

A Szilágyi-féle kémkedési pö a hadbíróság előtt

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A VI. hadtest hadbírósága Solomon ezredes hadbíró elnökletével ma kezdte meg Szilágyi József volt községi jegyző és Hókay Róza magyarországi leány ellen folyamatba tett kémkedési per tárgyalását.

Szilágyi a személyi kérdésekre elmondja, hogy 38 éves magyarláposi születésű volt községi jegyző, később a kolozsvári pénztáros egyesület titkára, kinek egy év óta ügynökségi irodája van. A másik vádlott Hókay Róza 19 éves Borsódmegyei illetőségű varrőleány, aki már egy év óta ül a katonai fogdában tiltott határátlépés miatt.

Majd felolvassák a vádiratot, amelyben Szilágyi fegyverrejtegetési és stárium alatt álló területen elkövetett kémkedési kísérlettel vádolják. Szilágyit 1925. július 12-én tartóztatták le, házkutatást tartottak nála és az egyik éjjeli szekrényben négy revolvert, több gyalogsági fegyvertőlényt és a pincében lestegezve egy katonai karabélyt találtak.

A vádirat szerint Szilágyi még ezenkívül nagymennyiségű mannlicher-töltényt rejtgetett lakásán, azonban a vizsgálat megkezdésekor titokzatos módon ezeket kisempeszték a lakásból, auton elszállították és a kolozsvár—mócsi országúton elszórták. A kémkedési ügyben az a vád, hogy összeköttetésben állott a Budapesti székelő Boldi-féle kémkedési irodával, ahonnan a kémkedési iroda alkalmazottja Hókay Róza, a múlt évben két levelet hozott részére, a leveleket azonban — amikor a határőrök elfogták, megsemmisítette és csak egy cédulát találtak nála, amelyre tüvel Szilágyi József neve volt felkarcolva.

Hókay a vádirat szerint elfogadásakor elismerte, hogy a Boldi-féle iroda megbízásából, egyszerre hárman indultak el Budapestre, hogy itt a sziguranca intézmények, a vádiratban szerepel egy kovásznai villának az eladási ügye is. Ez a villa egy Darvas nevű magyar ezredes birtokát képezte és ez 1925-ben Szilágyi felesége egy rendőrkomszárall együtt potom áron megvásárolta. A vád ezt a vásárt összeköttetésbe hozta Szilágyinak a magyar körökkel fenntartott viszonyával.

Szilágyi a vádpontokra kijelenti, hogy neki fegyverviselési engedélye volt, a karabély pedig nem elásva találták a pincében, hanem költözködés közben került oda több lőmaggal együtt. A négy revolver közül egyik az övé volt, a másikat az öccsére, a kinek szintén van fegyvertartási engedélye, a harmadik revolvert egy rendőrségi tisztviselő zálogosította el nála három ezer fejnyi kölcsönért, a negyediket pedig a rendőrségtől kapta, mikor Szlováciát bankettett rendezett. A kausztikus vádját a leghatározottabban visszautasítja neki semmi köze nem volt sem Boldival, sem Kókayval és a cédulát, melyet Kókay nál találtak, a nyomozás tartalma alatt csempeszték be Kókay holmijai közé. A kovásznai ivjást a törvényes formák betartása mellett vásárolta a felesége egy rendőrtisztal együtt.

A vádlottak kihallgatása után a tanak vallomástétele következett. A tárgyalás zártkörűen még tart s ítélet csak estefelé várható.

Legjobb minőségű asztali és faj-

BOROKAT

julányos áron vásárolhat

Herskovits Adolf borpincéjében.

2287

Kapu-utca 25.

"FARMODONT" FOGKRÉM

— A hus árát újólag megállapították Brassóban. A városi tanács a hus árát a következőképp maximálta: egy kilogram marhahús 24-26 sertéshús 42-44 nyersszalonna 50 lej.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a
lap fején olvashatók.
Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők,
vagy pedig bármelyik hirdetési irodával vagy bizományosunk
utján is feladhatók.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A Brassói Lapok nyomdavidálmátának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Buka-
restben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30
garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában
2 dinár, Magyarországon 2600 m. K., Francia-
országban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Péntek, január 22.

Kat.: Vince p. vt. — Prot.: Artur
— Görög: Timót pk. — Izr.: 5686
Sebat 7. — A nap: 7.45-17.10. —
Hold: első negyed 5.2 órakor. —

Időjárás: Jobbára boros, csapadéka hajló idő enyhüléssel

— **A Magyar Párt elnöki tanács ülése.**
Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt köz-
pontjában ma délelőtt 11 órakor kezdődött
meg az elnöki tanács ülése, amely lapzártá-
kor még tart, sőt előreláthatólag a késő esti
órákig elhúzódik. — Holnap, csütörtök
delután három órakor a Magyar Párt köz-
pontjában Jakabffy Elemér elnökletével a
kisebbségi szakosztály ülést tart, amelyen
a tagokon kívül a sajtó képviselői és a Bras-
sói Lapok munkatársai is részt vesznek.

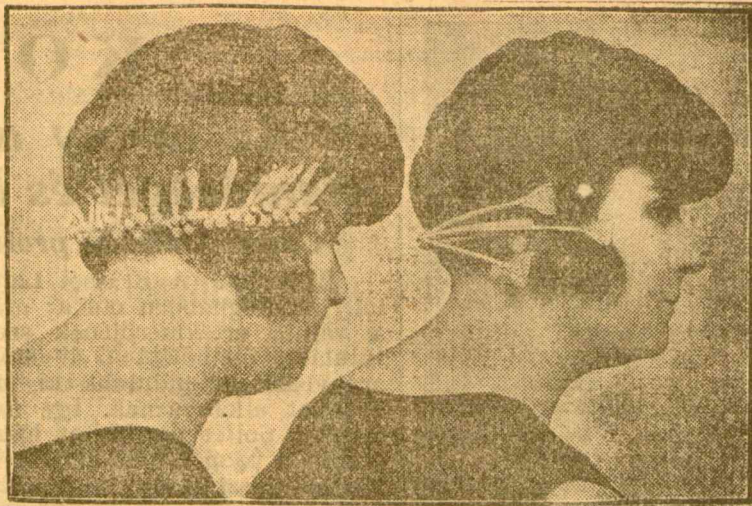
— **Szatmármegyének két prefekturája**
lesz. Nagykárolyból jelentik: Ghetie László
szatmármegyei prefektus bejelentette illeté-
kes helyen, hogy a nagykárolyi prefekturá-
nak a közigazgatási reform értelmében Nagy-
bányára való áthelyezése egyelőre lehetetlen,
azonban szigorú utasítást kapott, hogy azt
részben hajtsa azonnal végre. A felsőbb
helyről való szigorú rendelkezés értelmében
Ghetie László prefektus egy héten belül
prefektusi kirendeltséget állít fel Nagyba-
nyán. A kirendeltség a prefektusból, egy
titkárból, egy iktatóból, egy gépiróbból, és
a megfelelő szolgásmegfeleltetést fog állni. A
minisztériumokkal való közvetlen érintkezést
a nagybányai kirendeltség fogja fenntartani,
ahol az elnöki és utlevélügyeket intézik, míg
a többi ügyeket továbbra is Nagykárolyban
bonyolítják le, illetőleg intézik el. A hírek
szerint Nagybányán rövidesen rekviárok
helyiségeket és lakásokat a prefektura többi
hivatalai és tisztviselői részére is és azokat
is minél előbb átköltöztetik.

— **Teleky Pál gróf Berlinben előadást**
tartott. Berlinből táviratozzák: Teleky Pál
gróf tegnap a német földrajzi társaságban
előadást tartott Mezopotámiáról és Mosszul
ról. Az előadást tisztán földrajzi szempont-
ból tartotta meg a politikát teljesen mellőzve.

— **Iskolai ünnep.** Vasárnap, január 24-én
a rendes szent Antal-estély helyett a brassói
római kath. főgimnázium tanártestülete és if-
jusága az intézet tornatermében este 6 órai
kezdettel ünnepélyt rendez, melyre kegye-
letes emlékezés kíván fenni az intézet leg-
nagyobb jótevőjéről, alapítójáról: Kovács
Antal néhai brassói apátplebánosról. A tar-
talmas műsorból kiemelkednek: Simay V. és
Ujsághy József zongorakettőse, az ifjusági
ének- és zenekar két-két száma, az igazgató
előadása s még két magánszám. Az egyház
közösség tagjait, a szülőket s az intézet bará-
taikat minél tömegesebben megjelenésre kéri
a tanártestület és ifjuság.

— **Ermihályfalva járásbírósgát kap.**
Nagykárolyból jelentik: Az igazságügyi re-
form a székelyhidi igazságügyi kerületből a
nagykárolyihoz tette át az ermihályfalvai já-
rást. Ermihályfalva közönsége, Chirvai kép-
viselővel az élen, azonban akcióit indított
egy önálló járásbírósgáért. Az eddigi lát-
szat szerint az akció rövidesen sikerre vezet,
dr. Pável Constantin zilahi prefektus és a
zilahi törvényszék elnöke felterjesztést tet-
tek az igazságügyminiszternek, hogy állítson
fel járásbírósgát Ermihályfalván. A járásbí-
rósg részére egyelőre a Nemzeti Szállóban
bérelnek ki helyiségeket.

— **Kulturstély Hosszúfaluban.** A csernát-
falusi és hosszúfalusi evangélikus egyházköz-
ségek vezetősége január 23-án szombaton este
tartja második kulturstélyét a következő
műsorral: 1. Megnyitó, tartja Kiss Árpád,
csernátfalusi ev. lelkész. 2. Barta Elemér fű-

A legdivatosabb bál fejdisz.

szeggyári igazgató zongorázik. 3. Felolva-
sást tart Argay György, pütkererci ev. lel-
kész. 4. Bertha Elemérné énekel; 5. Dávid
Károly, zajzoni ev. lelkész szaval; 6. Vig je-
lenet: Előadják Csuka Irén, Miklós Piroška
Tózsér Erzsike. 7. Melodráma: Előadja Am-
barus Géza tanító, zongorán kíséri Kiss Rózi
ka. 9. Morológót ad elő Tózsér Irén. 10. Ene-
ket Boldis János lelkész. 11. Szaval: Szén
Anna. 12. Zongorázik: Kiss Rózi. Az elő-
adást, amely iránt Négyfaluszerzte nagy ér-
deklődés mutatkozik: a rendezőség folyó
hó 31-én Pütkerecen megismétli. Az elő-
adás a Szabó Gyula féle vendéglő nagy-
termében este 8 órakor kezdődik. Előadás
után tánc lesz. Pataki Feri zenekara muzsi-
kal. Az érdeklődőket ezután is meghívja a
rendezőség.

— **Róna volt szinigazgató halála.**
Aradról jelentik: Megírta a Brassói La-
pok, hogy Róna Dezső volt aradi szin-
igazgató az arad-váradai vonalon történt vas-
úti szerencsétlenség alkalmával súlyos sé-
rüléseket szenvedett. A művészt ma is állan-
dóan operálják és még mindig távolítanak
el csontszilánkokat a sebből. Orvosi vése-
mény szerint Róna aligha fog valaha vissza-
térhetni a hangversenyterembe, vagy a szin-
padra. A volt szinigazgató azért egy millió
lej erejéig kártérítési pörrel támad a CFR
ellen.

— **A brassói háztulajdonosok egyesülete**
január 23-án délután 3 órakor az Iparegylet
kistermében rendes közgyűlést tart. Tárgy-
sorozat: 1. Évi jelentés. 2. Számadás. 3. Tag-
sági díjak megállapítása az 1926. évre. 4.
költségvetés 1926. évre. 5. Indítványok. A t.
tagokat ezután hívja meg a vezetőség.

— **A szinajai skiverseny.** A ski és rodli-
versenyt vasárnap január 24-én reggel 9 óra-
kor tartják meg Szinajában a már. közölt
program szerint. Benevezések január 23-ig
szombatig nyújtandók be a Sport Club Sinaia
hoz.

— **Zenei Szemle.** Járosy Dezső zenei fo-
lyóiratának harmadik januári száma beveze-
tő helyén a szerkesztő a magyar zenei tudo-
mányosság kérdését taglalja, míg a zenetör-

ténelem rovatában Schubert szellemét ismer-
teti. A folyóirat kimagasló értekezése Sik-
lós Albert budapesti zeneművészeti főisko-
lai tanár cikke, ki Angyalok muzsikája ci-
men a festőművészet hangszereit ismerteti
hiteles szakszerűséggel. A széljegyzetek foly-
tatólagos rovata az ötvenéves Bayreut sorsá-
ról szól és az operett műfajának klasszi-
kus felmagasztalásához fűz glosszákat an-
nak kapcsán, hogy a bécsi zeneakadémián
az operett számára tanszéket kreáltak. Ki-
lenc oldalra terjedő rendkívül gazdag zenei
hírvonat, időszerű hangverseny szemle és
végül irodalmi ismertetés zárja le a harminc
két oldalas gazdag tartalmú Z. szám anyagát.
Félévi előfizetés 150 lej, mutatványszámot
készséggel küld a kiadóhivatal (Temesvár,
L. Nagykörut).

— **Segély az árvízkarosultaknak.** Aradról
táviratozzák: Arad megye prefektusához ér-
tesítés jött a belügyminisztertől, mely sze-
rint a kormány újabb hatszázezer lejes gyors
segélyt folyósított a megye árvízkarosultjai
részére.

— **Kitűzték a fekete lobogót a sulinaí vi-
lágító toronyra.** Bukarestből táviratozzák,
hogy a Duna deltájánál és a tengerparton
az óriási vihar szakadatlanul tart. A vesze-
delem jelűt a sulinaí világítótornyra kitűz-
ték a fekete lobogót. Tizenegy gőzös a nyílt
tengeren horgonyoz, megközelíteni nem lehet,
s attól tartanak, hogy csekély élelmiszer-
készleteik hamarosan elfogy, s a hajón re-
kedt utasok az éhínségnek néznek elébe.

— **Bűnvádi főljelentés egy színésznő el-
len.** Aradról jelentik: A Winternitz-féle temes-
vári dívatáru kereskedés főnöke bűnvádi fől-
jelentést tett Beteg Bébi az arad-temesvári
színház szubrettje ellen. Beteg Bébi néhány
hónappal ezelőtt ötezer fejtért bevásárolt az
üzletben s rendes havi törlesztést ígért. Tar-
tozásáért Fekete Mihály akkori szinigaz-
gató is felelősséget vállalt, ki azonban idő-
közben elvesztette koncesszióját. Ezért Wj-
ternitz azt követelte a művésznőtől, hogy tar-
tozását egy összegben fizesse le. Mivel
pedig Beteg Bébi nem volt képes a keres-
kedő bűnvádi főljelentést tett ellen. A szo-
klatlan ügyben ma hallgatták ki a művésznőt,
aki hatóság előtti rágalmozási pört várt
majd ez ügyből Winternitz nyakába.

— **Fizetéseképtelenség Nagykárolyban.**
Nagykárolyból jelentik: Kertész Lajos rö-
vidáru és játékaru kereskedő fizetéseképtelen
lett. Habár köztudomású volt, hogy Kertész
fizetési zavarokkal küzd, biztosra vették,
hogy sikerülni fog ügyeiket rendbe hozni.
Nemrégén 30 százalékos kiegyezést ajánlott
fel hitelezőinek, a megegyezés azonban nem
sikerült. A csődeljárás megindítását az idéz-
te elő, hogy egyik hitelezője, kinek hatezer
lejjel tartozott, a szoros zár alkalmazását
kérte és ennek alapján be is zárták üzletét.
Passzívája hmegehaladja a hatszázezer lejt, ak-
tívája azonban a kétszázezer lejt sem éri
el. Negyvenhét hitelezője van, akik majdnem
mind szatmárijak.

(*) **Apolló Mozgó.** A megbélyegzett asz-
szony monumentális Dorián film lát csüt-
törtökön, pénteken és szombaton. A főszere-
pét Pola Negri és Charles la Roque (a Tiz-
parancsotat főszereplője) játsszák. Szerdán
fut utoljára Tell Vilmos nagyszabású filmre-
mek. Vasárnap: »Az élet nyomorultjai.« szen-
zációs Dorián slágerfilm Várkonyi Mihállyal
a főszerepre. Előkészületben: »A fehér
apáca« világszenzáció. »A szerelem rabszol-
gái«: Eszterházi Ágnes grófnővel a fősze-
repre. (Sourkuf) »A kalózkirály.« Minden-
nap rádiókoncert.

Az új csoda-üzlet elől.

Suganuma japán biliárd művész, aki legutóbbi győzelmével elnyerte a világbajnokságot.

(*) **Modern Mozgó.** »Repülőgépen a föld körül« második része szerdán csütörtökön és pénteken van műsoron. Szombaton a filmtechnika legsodásabb alkotása az ezer csodák filmje a »Bagdadi tolvaj« körül bemutatásra, főszerepben Douglas Fairbanks. A film, mely 11 felvonásból áll, a régi keleti mesék bűbajos varázsa húzódik végig. Ez a film az 1926. év kétségtelenül leghatalmasabb filmremeke. Jön: »A zarándok« Charles Chaplin teljes műsort betöltő vigjátéka és »Asszonyok, kiknek nem szabad szeretni« csak felnőtteknek.

(*) A Wiesenihal növények február 4-iki táncestélyük részére új kosztümöket és saját színpadi díszleteket hoznak. Hátralevő jegyek a Klingsor hangversenyirodában.

— **Orvosi körökből.** Dr. Springer Arthur fogorvos és százezer rendel Kapu-utca 66 szám alatt. (Brassói Lapok épületében.)

Szerelmes századok

a címe annak a nagyszerű könyvsorozatnak, amely két legjobb-tollú magyar író: **Színi Gyula** és **Forró Pál** új művészi fordításában hozza az elmúlt évszázadok világhírű szerelmes históriáit és lovagkalandjait. Minden kötet gyönyörű kiállításban, finom hófehér papíron, színezés, eredeti illusztrációkkal minden könyvtár értékét nagy mértékben emeli s emellett örökösen gyönyörködtető olvasmányul szolgál. Eddig megjelentek: !!!!!!!!!!!!!

Don Juan 242 lej
Heptameron 264 lej
Faublas 270 lej
Balzac: Borsos történetek 270 lej

Mindnégy kötetben megragadó szépséggel elevenednek meg a szerelem és a pompa elmúlt századai. Kaphatók minden könyvesboltban. Postán megrendelhető a **Brassói Lapok Könyvosztályától.**

Kérje azonnal részletes könyvjegyzékünket.

KÖZGAZDASÁG

Az arany a háboru óta elvesztette régi jelentőségét és helyébe a dollár és a font léptek

Cassel Gusztáv professzor, a világhírű valutapolitikus nyilatkozata

BERLIN. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A világháboru óta az arany elvesztette a valuta értékmerőjének szerepét. Az új valuták életbeléptető államok már nem az aranybázisból indulnak ki, hanem más reálciót alkalmaznak. Így Ausztria a shillinget a dollár paritáshoz igazította. Magyar ország a pengőt font alapon léptette életbe. Cassel Gusztáv dr., a stockholmi egyetem tanára, a világhírű valutapolitikus szintén arra az álláspontra helyezkedik, hogy az arany elvesztette régi értékmerő szerepét. A Brassói Lapok berlini tudósítója a következőkben ma rendkívül érdekes és tanulságos nyilatkozatot közölhet Cassel professzortól a helyes valutapolitikáról:

— A világháboru — alapítja meg Cassel-professzor — minden államok valutáját megrendítette és értéküket többé-kevésbé illuzóriussá tette. A romok eltakarítása, a gazdasági felépítés és a konszolidáció első feladata volt a valutáris szanálás, mint ez az Északamerikai Egyesült Államokban, Angliában és Németországban történt és aminek keresztülvitele Franciaországban, Olaszországban és sok más államban, többek között Ausztriában és Magyarországon már szintén folyamatban van. Ez a valutáris szanálás az aranyérték elcsúszásán történik, vagyis megállapítják, hogy egy kilogramm színaranyból mennyi pénzt vernek. Magyarországon például 3800 pengőt. Eme nyers, a régi arany értékelési elven alapuló valuta téves, mert figyelmen kívül hagyja, hogy az arany értéke a világháboru óta elvált a tényleges pénzértéktől és körülbelül 60 százalékkal maradt mögötte. Vagyis egy kilogramm aranyért jelenleg hatvan százalékkal kevesebb állandó értékű pénzt (ebben az esetben dollárt) fizetnek, mint a háboru előtt. Mindez pedig akkor történik, amikor a világ aranytermelése évről-évre csökken.

— A legnagyobb aranytermelés 1915-ben volt, azóta egyre kevesebb aranyat bányásznak, holott a világ aranyszükségletének kielégítésére évről-évre három százalékkal kellene fokozódnia az aranytermelésnek. Ha te kintelbe vesszük, hogy a világpiaci indexszám (amennyivel minden áru drágább a háboru előtti árszínvonalnál) 165, akkor a világgazdaság fedezésére azonos aranyárak mellett 65 százalékkal, a 60 százalékkal csökkent aranyár mellett pedig 250 százalékkal több aranyra volna szükség, mint 1913-ban, ha az aranyvaluta nem szűnt volna meg mindenütt és ha fel is vette az aranyvaluta nevet, azért csak papirvaluta maradt, amint ez az angol valuta régi értékét helyreállító törvényből kiviláglik, amikor az aranyérmek forgalombahozatalát kizárja. Ugyancsak papirvaluta az új német birodalmi márka, hiába mondja ki a törvény, hogy mennyi aranyért vernek egy kilogramm színaranyból, amikor az új aranyérmeket nem hozzák forgalomba.

— Az aranynak valutáris bázisa régebben értékálló volt. Ezt a szerepét a világháboru óta, miként említettem, teljesen elvesztette és a délafrikai aranybányák előre látható válsága az arany értékének az eddigéig is nagyobb ingadozását fogja maga után vonni, úgy, hogy az aranyat nem lehet továbbra is felhasználni értékmerőnek. Az arany helyébe értékmerőként az amerikai dollár és az angol font lépnek, mivel e két birodalom gazdasága uralja az egész világot. E két valutához viszonyítják az összes többi valutákat, az osztrák koronát a dollárhoz, a magyar koronát a fonthoz. Az idősebb jelek, hogy ezt az alapot a finn valutareform ki-fejezetten meg is állapítja, amikor kimondja, hogy az új finn márka a dollár 39,7-ed része (39,7 finn márka egyenlő 1 dollárral).

— A dollár és az angol font értékét pedig a vezető amerikai és angol bankok, a Federal Reserve Bank és a Bank of England politikája szabja meg, amely a mindenkorinak alakulásból és a nemzetközi pénzpiac helyzetéből indul ki. E bankok egymással szoros kapcsolatban állva irányítják a világ pénzeinek értékét. Minden más jegybank e két bank függvénye, mint ezt a francia, német, osztrák és magyar valuta stabilizálására irányuló törekvéseknek is láthatjuk.

— A legvilágosabban gondolkodó nemzetgazdászok sem akarják észrevenni, hogy az aranyvalutának vége és a legjobban fundált aranyvalutájú országoknak is csak papirvalutájuk van. Keynes volt az egyetlen, aki ezt az alakulást előre látta és óva intett az aranyvaluta visszaállításától, mert ez a legnagyobb gazdasági megrendülésre vezetne. A megjövendőlt megrázkódtatás csak azért maradt el, mert az aranyvaluta visszaállítása is elmaradt. Míg az arany értéke nem éri el a háboru előtti színvonalát, nem is lehet gondolni az aranyvaluta visszaállítására. Addig megmarad a papirvaluta, amely kitűnően megfelel hivatásának, ha sikerül stabilizálni az árakat és megőrizni a különböző valuták között megállapított állandó értéket, fix relációt. Egy ország valutájának nem is lehet más célja. Mindaz, amit aranyról, ércpénz fedezetről írnak, a régi iskola csökönyössége, melyen az élet, a modern gazdasági követelmények régen túltették magukat. A modern gazdaság nagyon jól meg tud lenni arany nélkül. A szabad világgazdaság a kölcsönös bizalom, gazdasági együttműködés még jobban függetlenné teszi a világgazdaságot az aranytól. Helyébe egy új valuta lép: az egységes világforgalom pénzürendszere, amelynek alapja nem a sárga arany, hanem a munka, bizalom és együttműködés, ami nélkül nincsen gazdasági konszolidáció.

A MAI PÉNZPIAC

Szerda, január 20

A világpiac: az angol font szilárdulása tartós, a francia frank gyengült, a többi valuta változatlan.

A belföldi piacon: erősen nekilendülő kereslet, kevés áru. Temesvár a piacról minden készletet felvásárol. A szilárdulás erőteljes. Délben egy svájci frank 44 lej, egy dollár 226 és fél lej, egy olasz lira 9,19 lej, egy német márka 54,25 lej, egy dinár 4,06 lej, egy angol font 1105 lej, egy francia frank 8,55 lej, egy cseh korona 6,73 lej, egy osztrák shilling 91,90 lej, egy lejért 312 magyar korona.

Zürich. Devizák (zárlatban a tegnapi zárlattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123,25 (—5), egy dollár 5,17 és ötnyolcad (negynyolcad), egy angol font 25,17 és fél (fél és egy-negyed), száz francia frank 19,32 és fél (—22 és fél), száz olasz lira 20,90, száz cseh korona 15,32 és fél, száz dinár 9,17 és fél, száz leva 3,71 és fél, száz lej 2,31 és fél, tízezer magyar korona 0,7260, tízezer osztrák korona 0,7290.

Budapesti értéktőzsde. Kedden bizakodó hangulat, árfolyamok tartottak. Zárati árfolyamok ezrekben: Magyar Hírel 300, Salgó 419, Rima 105, Déli vasút 66, Államvasút 354, Kohó 270, Atlantika 9,5, Ganz Danubus 1940, Köszén 2770, Nasici 1330, Szlavónia 53, Földhitelbank 215, Viktória maifom 268, Kereskedelmi Hírelbank 12,5, Pesti Magyar Kereskedelmi 340, Beocsjini 990, Urikányi 1145, Láng 84, Lipták 25,5, Schlick 50, Brassói 375, Zabolai 16, Cukoripar 1455, Klotild 10, Temesi szesz 315, Hungária műtrágya 90, Olasz Bank 15, Angol-Magyar 30, Leszámitoló 60, Magyar-Cseh 17, Nova 245, Kronberger 3, Csáky 6,25, Izzó 755, Magnezit 840, Viktória butor 1,1, Ofa 465, Pesti Hazai 1800, Fegyver 450.

(—) **Kereskedelmi vállalatok alakítják át az állam halászatot is.** A kereskedelmestés keresztülvitelére és ellenőrzésére felhatalmazott bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy az állam halászatot kereskedelmestíti. E célból 250 millió tőkével részvénytársaságot alapítanak melynek alaptőkéjét nyilvános aláírásra bocsátják. Az állam a társaságban 25 millió lej tőkével fog szerepelni, melyet a vízterületekben, felszerelésekben és hajókban visz be a társaságba.

(—) **Mennyivel emelték a frankbelyegek árát a vasutaknál?** Jelentettük annak idején, hogy a vasúti tarifának e hó

15-én történt emelésével kapcsolatban a pótdíjakat is emelték. Ezért az államvasutak igazgatótanácsa a frankobélyegek árát a következőképp állapította meg: Újságoknál 9 lej, tejszál 10—15 kgr. súly és 100 km. távolságig 20 lej, 100 kilométernél nagyobb távolságra ugyanilyen súlynál 29 lej. Élelmiszereknél, főzelék, zöldség, gyümölcs, hus, valamennyi friss állapotban, vágott szárnyas, tojás és kenyér zsákokban: 5—25 kgr. csomag 100 kilométerig 23 lej, 26—50 kgr. 100 kilométerig 46 lej, 5—25 kgr. 200 kilométerig 46 lej, 26—50 kgr. 200 kilométerig 84 lej, 5—25 kgr. 400 kilométerig 75 lej, 26—50 kgr. 400 kilométerig 141 lej, 5—25 kgr. 400 kilométernél távolabb 113 lej, 26—50 kgr. 400 kilométernél távolabb 188 lej. Más cikkek frankobélyegek általános ságban: 5—25 kgr. 100 kilométerig 38 lej, 26—50 kgr. 100 kilométerig 75 lej, 5—25 kgr. 200 kilométerig 75 lej, 26—50 kgr. 200 kilométerig 132 lej, 5—25 kgr. 400 kilométerig 113 lej, 26—50 kgr. 400 kilométerig 216 lej, 5—25 kgr. 400 kilométeren felül 170 lej, 26—50 kgr. 400 kilométeren felül 281 lej. A kiértékelési díjat felemelték 9 lejre, raktárdíjat naponta 5 lejre. Az 1925. május 1-ei tarifa többi tétele változatlan marad. Akik már vásároltak az 1925. május 1-ei tarifa után tömböket, jelentkezzenek a megfelelő pénztárnál, hogy jegyeiket a különbözet befizetése ellenében kijavítsák.

(—) Megkezdtek a vám-tarifa revíziójának tárgyalását. A legfelsőbb vámbizottság tegnap tartotta első ülését a vámtarifa új névjegyzékének megállapítása és a vámtarifa revíziója ügyében. Legelsősorban a nyers vas vámját vették tárgyalás alá. Miután a nyersvasra a belföldi iparnak szüksége van, elfogadták azt az elvi alapot, hogy olcsóvá kell tenni a nyersvas beszerzését. A hengerelt vasnál nagyobb volt az ellentét. Egyesek a tarifa emelése, mások leszállítása mellett foglaltak állást. Ezt a kérdést újból tárgyalás alá veszik. Megjegyezzük, hogy a bizottság munkálatait ezentúl naponta folytatja. Megállapításai csak előterjesztések, melyeket a pénzügyminisztérium dolgoz át törvényjavaslattá, s aztán a legfelső gazdasági tanács elé kerül új tárgyalásra s majd a minisztériumhoz jóváhagyásra. Öröndetes jelenségként szögezzük le azt a tényt, hogy a bizottság mostani tárgyalásain a szakkörök képviselői is résztvettek.

SPORT

(x) Svájce lett Európa jégkorcskázó bajnoka. Davosból táviratozzák: Az Európa jégkorcskázó bajnokságáért folyó küzdelem utolsó mérkőzésén Svájce 2:2-re döntetlenül mérkőzött Ausztriával. Svájce lett tehát Európa bajnoka három ponttal vezetve, Csehország kettő és Ausztria egy pontjával szemben.

(x) A világ legrágább kapuvédője, a skót származású William Harper, akit jelenlegi egyesülete, a londoni Woolwich Arsenal nem kevesebb, mint 5000 angol fontért vásárolt meg régebbi egyesületétől és ezenkívül további 2500 fontot fizetett magának Harpernek. Ez összesen 7500 angol font, békeértékben 180.000 aranykorona, a mi pénzünkben pedig több mint 7.5 millió lej. Harper tehát még a világotutazó Schaffer Alfrédnél is drágább játékos! Ez pedig nagy szó!

(x) Vívóversenyek a római diákolimpián. A Nemzetközi Diákszövetség az idén augusztusban és szeptemberben rendezi Rómában az első főiskolai olimpiást, amelynek programjában a vívásnak mind a három fegyverneme (tőr, kard és épé.) is szerepel. A versenyfeltételek értelmében az olimpiáson nemcsak bármely főiskolai hallgató (minden egyéb kikötés nélkül) vehet részt, hanem még azok is, akik a verseny napjától számított négy éven belül szerezték meg diplomájukat. Ilyen feltételek mellett, ha a részvétel pénzügyi nehézségeit le lehet küzdeni, a magyar főiskolai vívógárda győzelmi esélyt vehetne részt a diákolimpiás kard- és tőrvérsenyén.

Minden magyar család asztalán ott kell legyenek a Brassói Lapok Naptárai.

Az 1926. évre megjelentek:

Brassói Lapok Nagy Könyvnaplója

Kifogástalanul összeállított naptári rész; számtalan hasznos tudnivaló: mint vásárok jegyzéke betű- és időrendben, okmánybélyeg és postai díjszabás, rengeteg fontos tudnivaló a gazdaság köréből; kellemes szórakoztató olvasmányok, elbeszélések, novellák, versek a legjobb magyar írók műveiből; mindezek fölött áll gazdagon illusztrált humoros rovata, valamint a szintén több eredeti felvétellel tarkított történeti visszapillantása az elmúlt év nevezetesebb eseményeiről. A gyönyörű kiállítású vaskos könyvet mindenki élvezettel olvashatja. Ara 30.— lej.

Brassói Lapok Kis Könyvnaplója

Tartalmazza mindazokat a hasznos tudnivalókat, amelyek a nagy könyvnapló csupán a szépirodalmi része rövidebb Ara 20.— lej.

Kaphatók mindenütt. Póztai megrendeléseket az összeg előzetes befizetése ellenében portómentesen ajánlva elintézt, utánvétellel a portóköltség felszámításával szállít

a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Viszonteladónak megfelelő rabbaítot adunk.

A jánosházi csillagok

Elbeszélés

Írta: Sz. SZIGETHY VILMOS 4

— Törődöm is én a ruháddal! Ebédelni akarok.

— Hja, ebédelni?

Miczi ke kámforrá változott, a mamának kellett megjelennie, hogy eloszlassa a tornyosuló felhőket.

— Édes fiam, nem szabad megharagudnod, de alig volt ma időnk. Most kapok valamit össze, már csak a varrónő miatt is, mert nekünk semmi étvágyunk. Okosan tennéd, ha elmennél a vendéglőbe ebédelni. Majd kárpótolunk a vacsorával.

A családnak gondokban megkopaszodott apja így szokott rá a vendéglői életre. Ha pedig ott ebédel az ember, már megkívánja az egyöntetűség kedvéért az ugyanazon stílusú vacsorát is. Hazamenni pedig, csak a legvégső esetben merészel, hasztalan intéskor minden jó érzése. Otthon ugyanis helyéből eltolt székekbe ültetik, nekiesik az asztalnak, amely aránytalanul előreszaladt, ruhafoszlányokra lép, majd elcsúszik rajtuk, nem találja a pipáját, a félhomályban valami rém ijesztgeti, összeszorított ököllel megy feléje, s akkor látja elröstellkedve, hogy az a próbamodell csonka figurája, kedvetlenül fekszik le, rosszul alszik, s elítélő szavakkal emlékezik meg az esztendő legszebb hónapjáról. Mindez pedig azért, mert Jánosházán majális rendeznek a regattisták.

III.

A majális kezdete délután négy órára volt kitűzve, de hat órakor is csak a rendezők csoportosították a semmíttevést. Szabad helyeken égett a tűz, halászmesterek nagyszabású előkészületeket tettek a halászlé főzésére, feltűrt ujjú magyar menyecskék a kapros turós lepény titkainak földerítésébe fogtak.

A cigányok ki se szedték szerszámaikat a tokból, egyelőre kártyázással ültöttek agyon az időt. A nyereséget majd kifizetik a jövedelemből.

Az elnök, fején a leghatalmasabb tengernagyi sapkával, sűrűn emelte ernyővé formált tenyerét a szeme elé, úgy kémlelte az utat. Az út voltaképpen alagúthoz hasonlított, falombok adták meg a keretét, azon kellett a vendégeknek érkezniük.

— Híntó! — kiáltott nagyot félhét táján az elnök és erre izgalom fogott el minden jelenlétet. A cigányok zsebre vették a kártyát, a gyanta után kapkodtak, a vén halász megzavarodva, kiejtette kezéből a legszebb kecségét.

Nem is egy híntó volt, hanem a híntók egész sora. Senki sem akart tudni, elsőnek érkezni, mivel azonban nem lehetett ez a rendszert az idők végtelenségéig kihuzni, egyszer csak el kellett indulni. Mentek tehát lassu trappban a folyó mentén, a hozzáértő kocsis közben megállította a lovakat, igazított valamit a hámon, az alatt fölmerült a por tengerből egy másik bárka, helyesebben szólva kocsi.

Most már ketten voltak, nem kellett szőgyenkezni.

Arra, mintha csak lesben állt volna, előkerült a legközelebbi utca kereszteződésné a harmadik, a negyedik, kialakítva lassankint az egész menetet.

Mire az erdőhöz értek, alig hiányzott valaki.

Ismerősök köszöntötték egymást, úgy röpökdtek a mosolyok, mint eső után a pillék.

— Cukros vagy! — kiáltott át valaki a másik hintóba. — Elragadó a frizurád.

— Te pedig a ruháddal főzöl le mindenkit! — szállt vissza a kölcsönbe adott bók.

— Egyenesen ülj Giza, ne görbítsd kettőbe a hátadat! — figyelmeztette Várkonyi mama a lányát. — Mit csinálsz öregasszony korodban, ha már is meghajolsz?

Várkonyi papa, a nyugalmazott gránicsár kapitány, hosszú fekete Ferenczjózsefet öltött erre az alkalomra, hogy azonban kifejezt adjon a hadsereghez való tartozandóságának is, előszedte a régi Pejachevich-pantallót, amely bokánál harmonikaszzerűen végződött. Szinte fölösleges óvatosságból a cipőbe vert acélgombban akadt aztán meg a pantalló. Apa most terepszeméit tartott a folyó mentén, szemügyre vette a füzéseket és helyeslőleg bólintott, jelezvén, hogy mindennel meg van elégedve.

(Folytatjuk)

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

Hirdetmény.

Dănești község közbirtokossága ezennel közhirrre teszi, miszerint Madaras II. Rész hátrában Dănești község közbirtokossága tulajdonát képező „Bukkhavas Észka” nevű erdő-rész 102 ha 62 ár területtel tarvágásra eladatik. Az árverés folyó évi február hó 8-án lesz megtartva a Casa Pădurilor hivatalos helyiségében Bucureștii, délelőtt 11 órakor. Egyéb felvilágosítás megkapható a „Monitorul Oficial” című hivatalos lap 270. számában, a 13691. számú oldalon.

Dănești, 1926. január 12.

Szabó Ignác
kb. jzö.

5122

Zsór József
kb. elnök.

Napos helyen levő

Építkezési telek

gyümölcsös kerttel, a Katalin-utcában, eladó.
Felvilágosítást ad német-szász közvetítő
iroda.

5169

Elsőrendű, legmodernebbül berendezett
javítóműhely.

Regisztrerkassák, író-, számoló-, sokszorosító- és minden egyéb irodai gép javítását elvállaljuk. Ha javításra van szüksége, hívja fel telefonon a

3-84

5239

számot. A javítandó gépet azonnal díjtalanul elvittetjük, gyorsan, pontosan és tisztán, jóállás mellett kijavítjuk. Jutányos árak, előzetes költségvetés alapján.

LIENN, HEYDENDORFF & Co.

irodafelszerelési és irodabeszervezési vállalat.
Üzleti elv: Megbízható, szolid, gyors.

Keresünk szakmunkást,

aki vörös oltókezelésben jártas, vörös és sárgarézt lemezek és bádok részére.

Ajánlatok

5238

Fabrica Românească pt. Laminat și Tras Metale,
Brașov, căsuța poștală 66-nak címzendők.

35 gyönyörű zenemű az új
Moravetz Karácsonyi Album

szencziós tartalma.

Ara 180— lej. * Megrendelhető a

Brassói Lapok Könyvcsatározó.

Tetrarch keményítő,

az ujonnan legmodernebbül berendezett „Banat” Keményítőgyár és Terményértékesítő, Lovrin Banat, gyártmánya elsőrangú minőségénél fogva nélkülözhetetlen úgy az iparban, mint háztartásokban. Kapható minden jobb fűszer- és gyarmatárkereskedésben, csakis Tetrarch keményítő név alatt. — Vezérképviselő:

„Svabia” Kereskedelmi Áruház R.-T., Timișoara, I. Lloyd sor 10.

Societate pentru Comerțul cu Mașini de cusut

SINGER

BOURNE & COMP.

Brassó, Tehén-piac 7 sz.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a

The „Singer” Manufacturing Co.

gyártmányaiból új varrógép- és villanymotor-szállítmány érkezett. Singer varrógépek: családi, szabók, cipészek részére. Talp- szandál- és bakancs-varró gépek, zsákvarró-, tömő-, himző-, aszurozó- és gomblyukvarró-gépek, stb.

Villanymotorok varrógépek hajtására.

Allandó raktár: gépalkatrészekben, tűk, cőrnák, himzőpamut, kitűző gépekben, stb.

Sf.-Gheorghe: Piața Reg. Maria 6. Eladás részletefizetésre is. Tg.-Săcneș: Str. Garei 8.

Varrógépek javítását szakszerűen, pontosan és jutányosan eszközöljük.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 4 lei. — Vastagabb betűvel 8 lej. — Allást keresőknek 25% engedmény.
Legkisebb hirdetés ára 40 lej.

Aróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizományosunknál is feladhat minden helységben, pontosan továbbítja azokat kiadói hivatalunkhoz. — Csak válaszbélyeggel felszerelt levelekre válaszolunk.

Folyékonyan
poralaktól
cachet-
alakbanLEGJOBB
HAJTÓ

és

VÉR-
TISZTÍTÓSZERFertőtleníti a beleket
azok izgatása nélkülA bélmozgást gyorsítja
a rögzített anyagokMegvédi a testet
fertőzésekkelCsak a
érelmeszesedésvalamint minden
bőrbebetegség

ellen.

Övakodjunk
hamisításoktól.A védjegy minden
címkén kéken alapon
látható.

Gérolamo Pugliano

Jogvédezt ember,
magyar, keres irodai. tit-
kári állást Brassóban.
Elsőrendű fogalmazó-le-
velező, reprezentáló mun-
kaerő. — Megkereséseket
Elekes hírlapirodába kér.
5253

Két csukott autó jó
állapotban eladó. Köz-
lebbi Vár-utca 47. 5245

Perfekt német, román
és esetleg magyar le-
velező, szülő fiatal le-
velező, benőveléssel, ko-
zománnyal, elhelyezked-
és állásba. Banki, műszaki,
vagy vasszakmában
járatos perfekt reflek-
tánsok hűldjék beaján-
lataikat — fényképpel
„Boldog jövő” felírá-
s alatt a kiadóba. 5255

Eladó azonnal Seps-
szentgyörgyön, Drabonci-
utca 4 szám alatti ház,
kerítéssel és mellékhelyisé-
gekkel együtt. 5254

Kifutó leány felvételt
jelölt és Stotz ügyve-
keskedésében. 5252

Eladó több antik szé-
langtűrről, széknyak-
ágak és más bútordar-
abok. Antik porcelánok,
valódi kínai tálak, szer-
vizek, velencei tűzők, sző-
nyegek. Özv. Bernáthné
Szt.-Gheorghe. 5251

Női bunda értéke 60.000
lej, 17.000 lejért eladó.
Kolostor-utca 28. Hankó.
5250

4871 □ mtr. építkezési
telek eladó a bertalani
állomás közelében. Érte-
kezni Közép-utca 97 sz.
Ugyanitt egy ház üzlet-
helyiséggel eladó, vagy
bérbeadó. 5247

Könyvnyomda papirke-
reskedéssel Pecica el-
adó. Bővebbet R u b e r
Etelka, Pecica (jud. Arad.)
5189

Vetőmagtisztítás. Fel-
hívom a nagyérdemű gaz-
dak közönség szíves figye-
lmét időkeletesen felszerelt
és a földművelésügyi mi-
niszterium által 41273—
1925 szám alatt enged-
élyezett heremagtisztító
telepemre, ahol lucerna
és heremagvakat igen
mészkelt díjazás mellett
tisztítok, arankamentese-
tek és államilag olomzá-
raltatok. A tisztítás fe-
bruár hó végén eszközöl-
hető, mert addig az ex-
portra küldendő magvak
tisztításával vagyok el-
foglalva. Bartha Árpád
Sepsiszentgyörgy - Sf. Gheorghe. 5227

Megvételre keresek
egy fekete (nem gyász)
diszmagyar ruhát. Bár-
sony mente, brokát attila
és trikónadrág, kalpag,
kard. Ajánlatokat a ki-
adói hivatal közvetít. 5225

Eladó: 4 méter hos-
szú cilindriszta szimpla
felvonóval, transmissió
és szíjkezekkel, üzemi-
képes állapotban. Nagy
és Zsarnoczky, henger-
műmál Borosneul-5224

Eladó 15 személyes
precíz, székelyes Fiat
autóbusz. Értekezni:
Weszelovszky és Simon,
Hotel Transylvania, Tár-
gu Mureș. 5223

Családi ház Brassó-
ban, 4 szobával és mel-
lékhelyiségekkel, lehető-
leg kerttel, jó állapotban,
tavaszi beköltözésre,
megvételre kerestetik.
Levelelbeli ajánlatok ké-
relnék „Családi ház” jel-
ige alatt a kiadóba. 5218

Intelligentes deutsches
Fräulein wird zum sofor-
tigen Eintritt gesucht. —
Offerte und Zuschriften an
Árpád Szirmai Satu Mare,
Str. Corvinilor 34. 5248

2—4 középiskolát (re-
ált, gimnáziumos) végzett
fiúnyomdász tanulóknak
felvételt a Brassói La-
pok nyomdájában.

Ügyes negatív és po-
zitiv retouchör (nő), ki a
felvételekben is jártas,
állandó alkalmazást nyer-
het Lang Henrik udvari
fényképesznél Brassó.
5246

40 HP. félszabályozó
gép kis Magyar Gaz-
dasági 8 lőkérső hasz-
nált olcsón eladó. Eco-
nomia Kereskedelmi és
Ipari r. t. Oradea. 5162

Fiatalok tanácsadója

Szerelmi
levelező

Főbb tartalma a legköl-
sebbes levelezési szabály-
zatokról — tulajdon-
képpen „Szerelmi levele-
ző” — Kivál: A társasági
illetéshatározat — Személy-
es Virágnyelv — Legyőz-
nyelv — Bélyegnyelv — A
napok és évek megjelölése
virágnyelv útján — Érték-
versély — Ára gyönyörű illu-
strációval 40 lej

Kapható mindenütt!
Postán szállítja a Brassói
Lapok Könyvcsatározó.

Malom két pár 38"
vel, motorral, teljes be-
rendezés épülettel és ke-
lyel, de külön-külön
eladó. Özemben meg-
kínthető, külön egye-
locomobil motor el-
esetleg 10 HP-vel el-
relném. Érdeklődni
mélvesen a tulajdonos
Tischler, Bachnea, (Sf.
Tárnava mică)

Ólomzárólt külfö-
lak armányrópam-
léhère és lucernam-
konnyhakertimagn-
prima minőségben tak-
ron. Bartha Árpád, Se-
siszentgyörgy - Sf. Ghe-
ghe. Fiók Kézdivásár

Butorozott szoba ki-
1—2 intelligens fiatal
bernek. Cim 5137 sz.
alatt a kiadóban.

Record

és

Schöne
Wienerin

divatlapok
brassói és vidéki
egyedárusítója

ELEKES

hírlapiroda, Brassó.

A Forestiera Rom-
nească Prald, Jud
Odorheului egy 60 cm.
nyomtárv 40/45 l-
erős gőzmozdony
és 10—15, 8-tal-
tonnás, tűzfűszál-
lítóhoz alkalmas
iparvasuti kocsi
keres megvételre.

ALCSIKI BANK R.T.

Csikszentmártonon
többéves pénzügyi
korrallal rendelkező
vezetési képes

cégevezet
könyvelő

keres. — Pályázatot
nyek megjelölésével a ki-
adói hivatalhoz.

Szabómesterek

Eredeti francia divat-
lapot szállítunk direkt
Párisból egész évre ki-
és nyári garnitúrákat
szívesen 650 lejért. Min-
két szezonra a pénz-
zetes beküldése mellett
20 színes kép (kicsi), 4
színes kép (nagy), 2 fal-
kép, 2 színes könyv
minden küldeményhez
szabásminta.

Sándor hírlapiroda, Arad.

Manufaktúr szak-
mában teljes
járatos férfi, óva-
dékkel, önálló
üzleti vezetésre
kerestetik.

Kerősz Testvérel
Brassó, Kapu-u. 11.